

กลุ่มอาการ	ชื่อยา	รูปแบบยา	ตัวยา	สรรพคุณ	วิธีกิน/วิธีใช้	น้ำกระสายที่ใช้	ข้อห้าม	คำเตือน	อาการไม่พึงประสงค์
กลุ่มอาการทางระบบทางเดินอาหาร (กลุ่มยาบรรเทาอาการท้องเสีย)	ยาแก้ปวด ชนิดผง	ผง (powder)		รักษาแผลในกระเพาะอาหาร บรรเทาอาการท้องเสียชนิดที่ไม่เกิดจากการติดเชื้อ เช่น อุจจาระไม่เป็นก้อน หรือมีเลือดปน	รับประทานครั้งละ 10 กรัม จนน้ำร้อน 120 - 200 มิลลิลิตร วันละ 3 ครั้ง ก่อนอาหาร			- ไม่ควรใช้ในคนที่ท้องผูก - การรับประทานติดต่อกันนาน ๆ อาจทำให้ท้องอืดได้	
กลุ่มอาการของระบบทางเดินอาหาร (กลุ่มยาขับลม บรรเทาอาการท้องอืด ท้องเฟ้อ)	ยาขับลม ชนิดแคปซูล	แคปซูลแข็ง (hard Capsule)	ซิมิน	บรรเทาอาการแน่นจุกเสียด ท้องอืด ท้องเฟ้อ	รับประทานครั้งละ 500 มิลลิกรัม - 1 กรัม วันละ 4 ครั้ง หลังอาหารและก่อนนอน		ห้ามใช้ในผู้ที่ท้องน้ำดีอุดตัน หรือผู้ที่ไวต่อยานี้	- ควรระวังการใช้ในผู้ป่วยโรคหัวใจ ยกรวมภายใต้การดูแลของแพทย์ - ควรระวังการใช้ในหญิงตั้งครรภ์ ยกรวมภายใต้การดูแลของแพทย์ - ควรระวังการใช้ในเด็ก เนื่องจากยังไม่มียข้อมูลด้านประสิทธิภาพและความปลอดภัย - ควรระวังใช้ร่วมกับสารกันเลือดเป็นลิ่ม (anticoagulants) และยาต้านการจับตัวของเกล็ดเลือด (antiplatelets) - ควรระวังใช้ร่วมกับยาที่กระบวนกรเมแทบอลิซึม ผ่านเอนไซม์ Cytochrome P450 (CYP) เนื่องจากสาร curcumin ยับยั้ง CYP3A4, CYP1A2 แต่กระตุ้นเอนไซม์ CYP2A6 - ควรระวังใช้ร่วมกับ ยาโรยยาโรคมะเร็งบางชนิด เช่น doxorubicin, chlormethine, cyclophosphamide และ camptothecin เนื่องจาก curcumin อาจมีผลต้านฤทธิ์ยั้งกล่าว	ผิวหนังอักเสบจากการแพ้
กลุ่มอาการของระบบทางเดินอาหาร (กลุ่มยาขับลม บรรเทาอาการท้องอืด ท้องเฟ้อ)	ยาขับลม ชนิดเม็ด	เม็ด (tablet)	ซิมิน	บรรเทาอาการแน่นจุกเสียด ท้องอืด ท้องเฟ้อ	รับประทานครั้งละ 500 มิลลิกรัม - 1 กรัม วันละ 4 ครั้ง หลังอาหารและก่อนนอน		ห้ามใช้ในผู้ที่ท้องน้ำดีอุดตัน หรือผู้ที่ไวต่อยานี้	- ควรระวังการใช้ในผู้ป่วยโรคหัวใจ ยกรวมภายใต้การดูแลของแพทย์ - ควรระวังการใช้ในหญิงตั้งครรภ์ ยกรวมภายใต้การดูแลของแพทย์ - ควรระวังการใช้ในเด็ก เนื่องจากยังไม่มียข้อมูลด้านประสิทธิภาพและความปลอดภัย - ควรระวังใช้ร่วมกับสารกันเลือดเป็นลิ่ม (anticoagulants) และยาต้านการจับตัวของเกล็ดเลือด (antiplatelets) - ควรระวังใช้ร่วมกับยาที่กระบวนกรเมแทบอลิซึม ผ่านเอนไซม์ Cytochrome P450 (CYP) เนื่องจากสาร curcumin ยับยั้ง CYP3A4, CYP1A2 แต่กระตุ้นเอนไซม์ CYP2A6 - ควรระวังใช้ร่วมกับ ยาโรยยาโรคมะเร็งบางชนิด เช่น doxorubicin, chlormethine, cyclophosphamide และ camptothecin เนื่องจาก curcumin อาจมีผลต้านฤทธิ์ยั้งกล่าว	ผิวหนังอักเสบจากการแพ้
กลุ่มอาการของระบบทางเดินอาหาร (กลุ่มยาขับลม บรรเทาอาการท้องอืด ท้องเฟ้อ)	ยาขับลม ชนิดแคปซูล	แคปซูลแข็ง (hard Capsule)	ซิง	1. บรรเทาอาการท้องอืด ขับลม แน่นจุกเสียด 2. ป้องกันและบรรเทาอาการคลื่นไส้ อาเจียนที่มีสาเหตุจากการเมาเรือ 3. ป้องกันอาการคลื่นไส้อาเจียน หลังการผ่าตัด	- บรรเทาอาการท้องอืด ขับลม แน่นจุกเสียด รับประทานวันละ 2 - 4 กรัม - ป้องกันและบรรเทาอาการคลื่นไส้ อาเจียนจากการเมาเรือ รับประทานวันละ 1 - 2 กรัม ก่อนเดินทาง 30 นาที - 1 ชั่วโมง หรือเมื่อมีอาการ - ป้องกันอาการคลื่นไส้อาเจียน หลังการผ่าตัด รับประทานครั้งละ 1 กรัม ก่อนการผ่าตัด 1 ชั่วโมง			- ควรระวังใช้ร่วมกับสารกันเลือดเป็นลิ่ม (anticoagulants) และยาต้านการจับตัวของเกล็ดเลือด (antiplatelets) - ควรระวังการใช้ในผู้ป่วยโรคหัวใจ ยกรวมภายใต้การดูแลของแพทย์ - ไม่แนะนำให้รับประทานในเด็กอายุต่ำกว่า 6 ขวบ	อาการแสบร้อนบริเวณทางเดินอาหาร อาการระคายเคืองบริเวณปากและคอ
ยามาใช้	ยาแก้ปวด ชนิดผง	ผง (powder)	โผลนยา 90 กรัม ประกอบด้วยโบทิมแซน โนลิกกระโอม โบนิกมาผู้ โปแทนแกมเมอ โปลิบพีร่าทอม รากเผ็ดหอม หัวปรางหอม แก่นจันทน์ขาวหรือจันทร์หอมสด แก่นจันทน์แดง ว่านกีบแรด ว่านเครือทอง เบนีระทุลี พืชบาคัน มหาศาค้า ดอกพิทูล ดอกบุนนาค ดอกสารภี เกสรบัวหลวง หนังกลิเระ 5 กรัม	1. บรรเทาอาการไข้ ร้อนในกระหายน้ำ 2. แก้พิษไข้ พิษอสุภยีส (บรรเทาอาการไข้จากหัดและอีสุกอีใส)	ชนิดผง ผู้ใหญ่ รับประทานครั้งละ 1 กรัม ละลายน้ำกระสายยา ทุก 4 - 6 ชั่วโมง เมื่อมีอาการ เด็ก อายุ 6 -12 ปี รับประทานครั้งละ 500 มิลลิกรัม ละลายน้ำกระสายยา ทุก 4 - 6 ชั่วโมง เมื่อมีอาการ		- กรณีบรรเทาอาการไข้ ร้อนในกระหายน้ำ ใช้น้ำกลั่นหรือน้ำคั้นผลไม้ เป็นน้ำกระสายยา - กรณีแก้พิษไข้ พิษอสุภยีส ละลายน้ำรากผักชีต้ม เป็นน้ำกระสายยาทั้งรับประทานและพินอม หมายเหตุ การชงยาใช้ยาผงละลายน้ำ 1 ต่อ 3 แล้ววิไล (ประพรม) หัวคานด้วยบริเวณที่คูนโลยยังไม่แตก	- ควรระวังใช้ยาในผู้ป่วยที่แพ้แอลกอฮอล์หรือไม่แนะนำให้ใช้ในผู้ที่สงสัยว่าเป็นไข้เลือดออก เนื่องจากอาจบดบังอาการของไข้เลือดออก - หากใช้ยาเป็นเวลานานเกิน 3 วัน แล้วอาการไม่ดีขึ้น ควรปรึกษาแพทย์	

กลุ่มอาการ	ชื่อยา	รูปแบบยา	ตัวยา	สรรพคุณ	วิธีกิน/วิธีใช้	น้ำกระสายที่ใช้	ข้อห้าม	คำเตือน	อาการไม่พึงประสงค์
ยาน้ำใช้	ยาเขียวหอม ชนิดเม็ด	เม็ด (tablet)	ในมยา 90 กรัม ประกอบด้วย ใบพิเภก ใบผักกระโดน ใบหมากผู้ ใบหมากเมีย ใบเสนพราหอม รากผักหอม หัวปาระหอม แก่นจันทน์ขาวหรือจันทร์หอม แก่นจันทน์แดง ว่านกีบเรด ว่านร้อนทอง เบริษพูสี พืชนาพันธ์ มหาศาคา ดอกพิกุล ดอกบุนนาค ดอกสารภี เกสรบัวหลวง หนังกิ่งละ 5 กรัม	1. บรรเทาอาการไอ ร้อนในกระหายน้ำ 2. แก้พิษคุด พิษสีกุยฮีส (บรรเทาอาการใช้จากคุดและสีกุยฮีส)	ชนิดเม็ด ผู้ใหญ่ รับประทานครั้งละ 1 กรัม ทุก 4 – 6 ชั่วโมง เมื่อมีอาการ เด็ก อายุ 6 - 12 ปี รับประทานครั้งละ 500 มิลลิกรัม ทุก 4 – 6 ชั่วโมง เมื่อมีอาการ			- ควรระวังการใช้ยาในผู้ป่วยที่แพ้ของเกสรดอกไม้ - ไม่แนะนำให้ใช้ในผู้ที่สงสัยว่าเป็นไข้เลือดออก เนื่องจากอาจบ่งอาการของไข้เลือดออก - หากใช้ยาเป็นเวลานานเกิน 3 วัน แล้วอาการไม่ดีขึ้น ควรปรึกษาแพทย์	
ยาน้ำใช้	ยาจันทน์ลีลา ชนิดแคปซูล	แคปซูลแข็ง (hard Capsule)	ในมยา 99 กรัม ประกอบด้วย โภจสุท โภจขมา โภจจุฬามันพา แก่นจันทน์ขาวหรือจันทร์หอม แก่นจันทน์แดง ลูกกระดอม เถา บอระเพ็ด รากปลาไหลเผือก หนังกิ่งละ 12 กรัม พินเสน หนัก 3 กรัม	บรรเทาอาการไอตัวร้อน ไข้เปลี่ยนฤดู	ชนิดแคปซูล ผู้ใหญ่ รับประทานครั้งละ 1 - 2 กรัม ทุก 3 - 4 ชั่วโมง เมื่อมีอาการ เด็ก อายุ 6 - 12 ปี รับประทานครั้งละ 500 มิลลิกรัม - 1 กรัม ทุก 3 - 4 ชั่วโมง เมื่อมีอาการ			- ไม่แนะนำให้ใช้ในผู้ที่สงสัยว่าเป็นไข้เลือดออก เนื่องจากอาจบ่งอาการของไข้เลือดออก - หากใช้ยาเป็นเวลานานเกิน 3 วัน แล้วอาการไม่ดีขึ้น ควรปรึกษาแพทย์	
ยาน้ำใช้	ยาจันทน์ลีลา ชนิดผง	ผง (powder)	ในมยา 99 กรัม ประกอบด้วย โภจสุท โภจขมา โภจจุฬามันพา แก่นจันทน์ขาวหรือจันทร์หอม แก่นจันทน์แดง ลูกกระดอม เถา บอระเพ็ด รากปลาไหลเผือก หนังกิ่งละ 12 กรัม พินเสน หนัก 3 กรัม	บรรเทาอาการไอตัวร้อน ไข้เปลี่ยนฤดู	ชนิดผง ผู้ใหญ่ รับประทานครั้งละ 1 - 2 กรัม ละลายน้ำสุก ทุก 3 - 4 ชั่วโมง เมื่อมีอาการ เด็กอายุ 6 - 12 ปี รับประทานครั้งละ 500 มิลลิกรัม - 1 กรัม ละลายน้ำสุก ทุก 3 - 4 ชั่วโมง เมื่อมีอาการ			- ไม่แนะนำให้ใช้ในผู้ที่สงสัยว่าเป็นไข้เลือดออก เนื่องจากอาจบ่งอาการของไข้เลือดออก - หากใช้ยาเป็นเวลานานเกิน 3 วัน แล้วอาการไม่ดีขึ้น ควรปรึกษาแพทย์	
ยาน้ำใช้	ยาจันทน์ลีลา ชนิดเม็ด	เม็ด (tablet)	ในมยา 99 กรัม ประกอบด้วย โภจสุท โภจขมา โภจจุฬามันพา แก่นจันทน์ขาวหรือจันทร์หอม แก่นจันทน์แดง ลูกกระดอม เถา บอระเพ็ด รากปลาไหลเผือก หนังกิ่งละ 12 กรัม พินเสน หนัก 3 กรัม	บรรเทาอาการไอตัวร้อน ไข้เปลี่ยนฤดู	ชนิดแคปซูล ผู้ใหญ่ รับประทานครั้งละ 1 - 2 กรัม ทุก 3 - 4 ชั่วโมง เมื่อมีอาการ เด็ก อายุ 6 - 12 ปี รับประทานครั้งละ 500 มิลลิกรัม - 1 กรัม ทุก 3 - 4 ชั่วโมง เมื่อมีอาการ			- ไม่แนะนำให้ใช้ในผู้ที่สงสัยว่าเป็นไข้เลือดออก เนื่องจากอาจบ่งอาการของไข้เลือดออก - หากใช้ยาเป็นเวลานานเกิน 3 วัน แล้วอาการไม่ดีขึ้น ควรปรึกษาแพทย์	
ยาชงจากกลุ่มอาการทางระบบทางเดินปัสสาวะ	ยากระเจียนแดง ชนิดชง	ถุงชง ซองซอง (sachet)	กระเจียน	ขับปัสสาวะ แก้ขัดเบา	รับประทาน ครั้งละ 2 – 3 กรัม ชงน้ำร้อน 120 – 200 มิลลิตร วันละ 3 ครั้ง หลังอาหาร		ห้ามใช้ในผู้ป่วยที่มีการทำงานของไตบกพร่อง	กระเจียนแดงอาจทำให้เกิดอาการท้องเสียได้ เนื่องจากมีฤทธิ์เป็นยาระบาย	อาจมีอาการปวดมวนท้องได้
กลุ่มอาการของระบบทางเดินอาหาร (กลุ่มยาขับลม บรรเทาอาการท้องอืด ท้องเฟ้อ)	ยาชง ชนิดชง	ถุงชง ซองซอง (sachet)	ชิ่ง	1. บรรเทาอาการท้องอืด ขับลม แน่น จุกเสียด 2. ป้องกันและบรรเทาอาการคลื่นไส้ อาเจียน 3. ป้องกันอาการคลื่นไส้ อาเจียน หลังการผ่าตัด	- บรรเทาอาการท้องอืด ขับลม แน่น จุกเสียด รับประทานวันละ 2 - 4 กรัม - ป้องกันและบรรเทาอาการคลื่นไส้ อาเจียนจากการเมาเรือ เมารถ รับประทานวันละ 1 - 2 กรัม ก่อนเดินทาง 30 นาที - 1 ชั่วโมง หรือเมื่อมีอาการ - ป้องกันอาการคลื่นไส้ อาเจียน หลังการผ่าตัด รับประทานครั้งละ 1 กรัม ก่อนการผ่าตัด 1 ชั่วโมง			- ควรระวังการใช้ร่วมกับสารที่ก่อให้เกิดเป็นนิมิ (anticoagulants) และยาต้านการจับตัวของลิ่มเลือด (antiplatelets) - ควรระวังการใช้ในผู้ป่วยโรคหัวใจในผู้ที่มีนิมิ ยานี้มีฤทธิ์ลดการดูดของแพทย์ - ไม่แนะนำให้รับประทานในเด็กอายุต่ำกว่า 6 ขวบ	อาการแสบร้อนบริเวณทางเดินอาหาร อาการระคายเคืองบริเวณปากและคอ
กลุ่มอาการทางระบบทางเดินอาหาร (กลุ่มยาบรรเทาอาการท้องอืด)	ยาชงเม็ดแตก ชนิดชง	ถุงชง ซองซอง (sachet)	ขุมเม็ดแตก	บรรเทาอาการท้องอืด	รับประทานครั้งละ 3 – 6 กรัม ชงน้ำร้อนประมาณ 120 – 200 มิลลิตร นาน 10 นาที วันละ 1 ครั้ง ก่อนนอน		ผู้ป่วยที่มีภาวะทางเดินอาหารอุดตัน (gastrointestinal obstruction) หรือปวดท้องโดยไม่มีพหุสาเหตุ	- ควรระวังใช้ในเด็กอายุต่ำกว่า 12 ปี หรือในผู้ป่วย inflammatory bowel disease - การรับประทานยาในขนาดสูงอาจทำให้เกิดไตอักเสบ (nephritis) - ไม่ควรใช้ติดต่อกันเป็นระยะเวลานาน เพราะจะทำให้ท้องเสีย ซึ่งส่งผลให้การดูดซึมน้ำและเกลือแร่จากภายในไตโดยเฉพาะโพแทสเซียม และทำให้ไตไตใหญ่ขึ้นคือยา ถ้าไม่ใช้อย่างไม่ถ่าย - ควรระวังใช้ในหญิงตั้งครรภ์และให้นมบุตร	อาจทำให้เกิดอาการปวดมวนท้อง เนื่องจากกรับตัวของลำไส้ใหญ่

กลุ่มอาการ	ชื่อยา	รูปแบบยา	ตัวยา	สรรพคุณ	วิธีกิน/วิธีใช้	น้ำกระสายที่ใช้	ข้อห้าม	คำเตือน	อาการไม่พึงประสงค์
ยาแก้ไอ แก้วร้อนใน	ยาบัวบก ชนิดซอง	ถุงซอง (sachet)	บัวบก	แก้ไอ แก้วร้อนใน ขับใน	ชนิดซอง รับประทานครั้งละ 2 - 4 กรัม ชงน้ำร้อนประมาณ 120 - 200 มิลลิลิตร วันละ 3 ครั้ง หลังอาหาร		ห้ามใช้ในผู้ป่วยที่มีแพ้สมุนไพร วงศ์ Apiaceae (Umbelliferae)	- ไม่แนะนำให้ใช้ในผู้สูงอายุที่มีเลือดออก เนื่องจากอาจยับยั้งอาการของไข้เลือดออก - หากใช้ยาเป็นเวลานานเกิน 3 วัน แล้วอาการไม่ดีขึ้น ควรปรึกษาแพทย์ - หลีกเลี่ยงการใช้ติดต่อกันเป็นเวลานาน เพราะอาจทำให้เกิดพิษต่อตับได้ในผู้ป่วยบางราย - ควรระวังการใช้ร่วมกับยาที่มีผลต่อตับ ยาขับปัสสาวะ และยาที่มีผลข้างเคียงทำให้ง่วงนอน เพราะอาจเสริมฤทธิ์กันได้ - บัวบกอาจเพิ่มระดับน้ำตาลและคอเลสเตอรอลในเลือด และทำให้ประสิทธิภาพของยาลดน้ำตาลและยาลดคอเลสเตอรอลลดลง - ควรระวังการใช้ร่วมกับยาที่มีกระบวนการเมแทบอลิซึมผ่าน Cytochrom P450 (CYP) เนื่องจากบัวบกมีฤทธิ์ยับยั้งเอนไซม์ CYP2C9 และ CYP2C19	ง่วงนอน คลื่นไส้ อาเจียน แสบท้อง มวนท้อง ท้องอืด และปัสสาวะบ่อย
กลุ่มอาการทางระบบทางเดินอาหาร (กลุ่มยาบรรเทาอาการท้องผูก)	ยามะขามแขก ชนิดซอง	ถุงซอง (sachet)	มะขามแขก	บรรเทาอาการท้องผูก	รับประทานครั้งละ 2 กรัม ชงน้ำร้อนประมาณ 120 - 200 มิลลิลิตร ก่อนนอน		ผู้ป่วยที่มีภาวะทางเดินอาหารอุดตัน (gastrointestinal obstruction) หรือปวดท้องโดยไม่ทราบสาเหตุ	- ควรระวังการใช้ในเด็กอายุต่ำกว่า 12 ปีหรือในผู้ป่วย inflammatory bowel disease - การรับประทานยาในขนาดสูง อาจทำให้เกิดไตอักเสบ (nephritis) - ไม่ควรใช้ติดต่อกันเป็นเวลานาน เพราะจะทำให้ท้องเสีย ซึ่งส่งผลให้มีการสูญเสียน้ำและเกลือแร่มากเกินไป โดยเฉพาะโพแทสเซียม และการใช้ติดต่อกันเป็นระยะเวลานานจะทำให้หัวใจใหญ่ขึ้นคือยา ถ้าไม่ใช้ยาจะไม่ถ่าย - ควรระวังการใช้ในหญิงตั้งครรภ์และให้นมบุตร	ปวดมวนท้อง ผื่นคัน
ยาแก้ไอ แก้วร้อนใน ยาถอนพิษไข้เมา	ยารางจืด ชนิดซอง	ถุงซอง (sachet)	รางจืด	1. ถอนพิษไข้ แก้วร้อนใน 2. ถอนพิษไข้เมา	ชนิดซอง รับประทานครั้งละ 2 - 3 กรัม ชงน้ำร้อน 120 - 200 มิลลิลิตร วันละ 3 ครั้ง ก่อนอาหาร หรือเมื่อมีอาการ			- ไม่แนะนำให้ใช้ในผู้สูงอายุที่มีเลือดออก เนื่องจากอาจยับยั้งอาการของไข้เลือดออก - หากใช้ยาเป็นเวลานานเกิน 3 วันแล้ว อาการไม่ดีขึ้น ควรปรึกษาแพทย์ - ควรระวังการใช้ร่วมกับยาขับปัสสาวะ เพราะอาจเกิดการขาดน้ำในเลือดได้ - ควรระวังการใช้ในผู้ป่วยที่ต้องใช้ยาอื่นอย่างต้องเพราะยารางจืด อาจเร่งการขับยาเหล่านั้นออกจากร่างกาย ทำให้ประสิทธิภาพของยาลดลง	
ยาแก้ไอ แก้วร้อนใน	ยารางจืด ชนิดแคปซูล	แคปซูลแข็ง (hard Capsule)	รางจืด	ถอนพิษไข้ แก้วร้อนใน	ชนิดแคปซูล รับประทานครั้งละ 500 มิลลิกรัม - 1 กรัม วันละ 3 ครั้ง ก่อนอาหาร			- ไม่แนะนำให้ใช้ในผู้สูงอายุที่มีเลือดออก เนื่องจากอาจยับยั้งอาการของไข้เลือดออก - หากใช้ยาเป็นเวลานานเกิน 3 วันแล้ว อาการไม่ดีขึ้น ควรปรึกษาแพทย์ - ควรระวังการใช้ในผู้ป่วยเบาหวาน เพราะอาจเกิดการขาดน้ำในเลือดได้ - ควรระวังการใช้ในผู้ป่วยที่ต้องใช้ยาอื่นอย่างต้องเพราะยารางจืด อาจเร่งการขับยาเหล่านั้นออกจากร่างกาย ทำให้ประสิทธิภาพของยาลดลง	
ยาลดความอยากบุหรี่	ยาหยุดออกขาว ชนิดซอง	ถุงซอง (sachet)	หยุดออกขาว	ลดความอยากบุหรี่	รับประทานครั้งละ 2 กรัม ชงน้ำร้อนประมาณ 120 - 200 มิลลิลิตร หลังอาหาร วันละ 3 - 4 ครั้ง			ควรระวังการใช้ในผู้ป่วยโรคหัวใจ และโรคไต เนื่องจากยาหยุดออกขาวมีโพแทสเซียมสูง	ปากแห้ง คอแห้ง
ยารักษาอาการทางระบบทางเดินปัสสาวะ	ยาผู้หนวดแมว ชนิดซอง	ถุงซอง (sachet)	ผู้หนวดแมว	ขับปัสสาวะ แก้ขัดเบา ขับนิ่วขนาดเล็ก	รับประทานครั้งละ 2 - 3 กรัม ชงน้ำร้อนประมาณ 120 - 200 มิลลิลิตร วันละ 2 - 3 ครั้ง		ห้ามใช้ในผู้ป่วยที่มีการทำงานของหัวใจ และ/หรือไตบกพร่อง	- ควรระวังการใช้ในผู้ป่วยที่ต้องจำกัดปริมาณโพแทสเซียม เช่น ผู้ที่เป็นโรคหัวใจ เนื่องจากยาผู้หนวดแมวมีปริมาณโพแทสเซียมสูง - ควรระวังการใช้ร่วมกับยาลดน้ำตาลในเลือดชนิดรับประทาน (Oral hypoglycemic agents) หรือร่วมกับการฉีดอินซูลิน เพราะอาจทำให้เกิดการเสริมฤทธิ์กันได้	
กลุ่มอาการทางระบบทางเดินอาหาร (กลุ่มยาบรรเทาอาการท้องผูก)	ยาขมิ้นเทศ ชนิดแคปซูล	แคปซูลแข็ง (hard Capsule)	ขมิ้นเทศ	บรรเทาอาการท้องผูก	รับประทานครั้งละ 3 - 6 กรัม วันละ 1 ครั้ง ก่อนนอน			- ควรระวังการใช้ในเด็กอายุต่ำกว่า 12 ปี หรือในผู้ป่วย inflammatory bowel disease - การรับประทานยาในขนาดสูงอาจทำให้เกิดไตอักเสบ (nephritis) - ไม่ควรใช้ติดต่อกันเป็นระยะเวลานาน เพราะจะทำให้ท้องเสีย ซึ่งส่งผลให้มีการสูญเสียน้ำ และเกลือแร่มากเกินไป โดยเฉพาะโพแทสเซียม	อาจทำให้เกิดอาการปวดมวนท้อง เนื่องจากกรับบีบของลำไส้ใหญ่

กลุ่มอาการ	ชื่อยา	รูปแบบยา	ตัวยา	สรรพคุณ	วิธีกิน/วิธีใช้	น้ำกระสายน้ำใช้	ข้อห้าม	คำเตือน	อาการไม่พึงประสงค์
กลุ่มอาการทางระบบทางเดินอาหาร (กลุ่มยาบรรเทาอาการท้องเสีย)	ยาธาตุบรรจง ชนิดแคปซูล	แคปซูลแข็ง (hard Capsule)	ในเมยา 104 กรัม ประกอบด้วย 1. เนื้อมะขามเทศแห้ง 16 กรัม 2. โขี้ก้ามพร้าวแห้ง 8 กรัม 3. เหน้ขิง โขี้ขมา โขี้ขงปลา โขี้เชียง โขี้สอ เหยียนค้ำ เหยียน ขาว เหยียนสัดบงช้อย เหยียน ยาวพามี่ เหยียนแดง ลูกจันทน์ ดอกจันทน์ ดอกทานตะวัน เมล็ด สมุนไพรงี้ ลูกกระวาน ลูกผักชีงา ใบพืชมะดัน ดอกดีปี่ หัว พร้าวหอม การบูร หนักสิ่งละ 4 กรัม	บรรเทาอาการท้องอืด ท้องเฟ้อ บรรเทาอาการอุจจาระธาตุพิการ ท้องเสียชนิดที่ไม่เกิดจากการติดเชื้อ เช่น อุจจาระไม่เป็นมูกหรือมีเลือดปน และท้องเสียชนิดที่ไม่มีไข้	ชนิดแคปซูล ผู้ใหญ่ รับประทานครั้งละ 1 กรัม วันละ 3 ครั้ง ก่อนอาหาร เมื่อมีอาการ เด็ก อายุ 6 - 12 ปี รับประทานครั้งละ 500 มิลลิกรัม วันละ 3 ครั้ง ก่อนอาหาร เมื่อมีอาการ		ห้ามใช้ในหญิงตั้งครรภ์และผู้ที่มีไข้	- ควรระวังการรับประทานร่วมกับยาในกลุ่มสารกันเลือดเป็นแข็ง (anticoagulant) และยาต้านการจับตัวของเกล็ดเลือด (antiplatelets) - ควรระวังการใช้ยาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในผู้ป่วยที่มีความผิดปกติของตับไต เนื่องจากอาจเกิดการสะสมของยาและเกิดพิษได้	
กลุ่มอาการทางระบบทางเดินอาหาร (กลุ่มยาบรรเทาอาการท้องเสีย)	ยาธาตุบรรจง ชนิดผง	ผง (powder)	ในเมยา 104 กรัม ประกอบด้วย 1. เนื้อมะขามเทศแห้ง 16 กรัม 2. โขี้ก้ามพร้าวแห้ง 8 กรัม 3. เหน้ขิง โขี้ขมา โขี้ขงปลา โขี้เชียง โขี้สอ เหยียนค้ำ เหยียน ขาว เหยียนสัดบงช้อย เหยียน ยาวพามี่ เหยียนแดง ลูกจันทน์ ดอกจันทน์ ดอกทานตะวัน เมล็ด สมุนไพรงี้ ลูกกระวาน ลูกผักชีงา ใบพืชมะดัน ดอกดีปี่ หัว พร้าวหอม การบูร หนักสิ่งละ 4 กรัม	บรรเทาอาการท้องอืด ท้องเฟ้อ บรรเทาอาการอุจจาระธาตุพิการ ท้องเสียชนิดที่ไม่เกิดจากการติดเชื้อ เช่น อุจจาระไม่เป็นมูกหรือมีเลือดปน และท้องเสียชนิดที่ไม่มีไข้	ชนิดผง ผู้ใหญ่ รับประทานครั้งละ 1 กรัม ละลายน้ำกระสายยา วันละ 3 ครั้ง ก่อนอาหาร เมื่อมีอาการ เด็ก อายุ 6 - 12 ปี รับประทานครั้งละ 500 มิลลิกรัม ละลายน้ำ กระสายยา วันละ 3 ครั้ง ก่อนอาหาร เมื่อมีอาการ	- กรณีแพ้ท้องอืด ท้องเฟ้อ ใช้กระเทียม 3 กลีบ ทบุงน้ำ ร้อน หรือใช้ใบกะเพราต้มเป็น น้ำกระสายยา - กรณีบรรเทาอาการอุจจาระ ธาตุพิการ ท้องเสียชนิดที่ไม่ เกิดจากการติดเชื้อ ใช้เปลือก แค หรือเปลือกสะเดา หรือ เปลือกลูกท้อกับนม แพรงกับน้ำปูนใสเป็นน้ำ กระสายยา - ถ้าหนักน้ำกระสายยาไม่ได้ให้ ใช้น้ำลูกนแทน	ห้ามใช้ในหญิงตั้งครรภ์และผู้ที่มีไข้	- ควรระวังการรับประทานร่วมกับยาในกลุ่มสารกันเลือดเป็นแข็ง (anticoagulant) และยาต้านการจับตัวของเกล็ดเลือด (antiplatelets) - ควรระวังการใช้ยาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในผู้ป่วยที่มีความผิดปกติของตับไต เนื่องจากอาจเกิดการสะสมของยาและเกิดพิษได้	
กลุ่มอาการทางระบบทางเดินอาหาร (กลุ่มยาบรรเทาอาการท้องเสีย)	ยาธาตุบรรจง ชนิดลูกกลอน	ลูกกลอน (pill)	ในเมยา 104 กรัม ประกอบด้วย 1. เนื้อมะขามเทศแห้ง 16 กรัม 2. โขี้ก้ามพร้าวแห้ง 8 กรัม 3. เหน้ขิง โขี้ขมา โขี้ขงปลา โขี้เชียง โขี้สอ เหยียนค้ำ เหยียน ขาว เหยียนสัดบงช้อย เหยียน ยาวพามี่ เหยียนแดง ลูกจันทน์ ดอกจันทน์ ดอกทานตะวัน เมล็ด สมุนไพรงี้ ลูกกระวาน ลูกผักชีงา ใบพืชมะดัน ดอกดีปี่ หัว พร้าวหอม การบูร หนักสิ่งละ 4 กรัม	บรรเทาอาการท้องอืด ท้องเฟ้อ บรรเทาอาการอุจจาระธาตุพิการ ท้องเสียชนิดที่ไม่เกิดจากการติดเชื้อ เช่น อุจจาระไม่เป็นมูกหรือมีเลือดปน และท้องเสียชนิดที่ไม่มีไข้	ชนิดลูกกลอน ผู้ใหญ่ รับประทานครั้งละ 1 กรัม วันละ 3 ครั้ง ก่อนอาหาร เมื่อมีอาการ เด็ก อายุ 6 - 12 ปี รับประทานครั้งละ 500 มิลลิกรัม วันละ 3 ครั้ง ก่อนอาหาร เมื่อมีอาการ		ห้ามใช้ในหญิงตั้งครรภ์และผู้ที่มีไข้	- ควรระวังการรับประทานร่วมกับยาในกลุ่มสารกันเลือดเป็นแข็ง (anticoagulant) และยาต้านการจับตัวของเกล็ดเลือด (antiplatelets) - ควรระวังการใช้ยาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในผู้ป่วยที่มีความผิดปกติของตับไต เนื่องจากอาจเกิดการสะสมของยาและเกิดพิษได้	
กลุ่มอาการทางระบบทางเดินอาหาร	ยาธาตุบรรจง ชนิดยาต้ม	ชิ้นส่วนสมุนไพร ส้าหรับใช้ ภายใน (herbal material (unprocessed) for internal use)	ใบยาสูบ 100 มิลลิกรัม ประกอบด้วย 1. เปลือกอบเชยเทศ เมล็ด สมุนไพรงี้ ลูกกระวาน ดอกทานตะวัน	ขับลม บรรเทาอาการท้องอืด ท้องเฟ้อ	รับประทานครั้งละ 15 - 30 มิลลิกรัม วันละ 3 ครั้ง หลังอาหาร			ควรระวังการใช้ยาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในผู้ป่วยที่มีความผิดปกติของตับไต เนื่องจากอาจเกิดการสะสมของยาและเกิดพิษได้	
ยานแก้ไอ แก้ร้อนใน	ยาบัวบก ชนิดแคปซูล	แคปซูลแข็ง (hard Capsule)	บัวบก	แก้ไอ แก้ร้อนใน ขับใน	ชนิดแคปซูล รับประทานครั้งละ 400 มิลลิกรัม วันละ 3 ครั้ง หลัง อาหาร		ห้ามใช้ในผู้ป่วยที่แพ้สมุนไพร วงศ์ Apiaceae (Umbelliferae)	- ไม่แนะนำให้ใช้ในผู้ที่สงสัยว่าเป็นไข้เลือดออก เนื่องจากอาจบัง อาการของไข้เลือดออก - หากใช้ยาเป็นเวลานานเกิน 3 วัน แล้วอาการไม่ดีขึ้นควรปรึกษา แพทย์ - หลีกเลี่ยงการใช้ติดต่อกันเป็นเวลานาน เพราะอาจทำให้เกิดพิษต่อ ตับได้ในผู้ป่วยบางราย - ควรระวังการใช้ร่วมกับยาที่มีผลต่อตับ ยาขับปัสสาวะ และยาที่มี ผลข้างเคียงทำให้ง่วงนอน เพราะอาจเสริมฤทธิ์กันได้ - บัวบกอาจเพิ่มระดับน้ำตาลและคอเลสเตอรอลในเลือด และทำให้ ประสิทธิภาพของยาดับน้ำตาลและยาลดคอเลสเตอรอลลดลง - ควรระวังการใช้ร่วมกับยาที่มีกระบวนการเมแทบอลิซึมผ่าน Cytochrom P450 (CYP) เนื่องจากบัวบกมีฤทธิ์ยับยั้งเอนไซม์ CYP2C9 และ CYP2C19	ง่วงนอน คลื่นไส้อาเจียน แสบท้อง มวนท้อง ท้องอืด และปัสสาวะบ่อย

กลุ่มอาการ	ชื่อยา	รูปแบบยา	ตัวยา	สรรพคุณ	วิธีกิน/วิธีใช้	น้ำกระสายที่ใช้	ข้อห้าม	คำเตือน	อาการไม่พึงประสงค์
ยาชูกำลังกลุ่มอาการทางกล้ามเนื้อและกระดูก (ยาสำหรับใช้ภายใน)	ยาประคบ ชนิดสมุนไพรแห้ง	ลูกประคบ (herbal compressed ball)	ในยา 130 กรัม ประกอบด้วย 1. เหง้าโพล 50 กรัม ในมะขาม 30 กรัม มิวมะกูด 20 กรัม เหง้าขมิ้นชัน 10 กรัม ตะไคร้ (ลำต้น) 10 กรัม ใบส้มป่อย 10 กรัม 2. เกลิอิมิด 1 ซองใส่ ภาวะรู 2 ซองใส่	ประคบเพื่อลดอาการปวด ช่วยคลายกล้ามเนื้อ เอ็น และข้อ กระตุ้น หรือเพิ่มการไหลเวียนของโลหิต	นำยาประคบไปนึ่ง แล้วใช้ประคบ ขณะยังอุ่น วันละ 1 - 2 ครั้ง ลูกประคบ 1 ลูกสามารถใช้ได้ 3 - 4 ครั้ง โดยหลังจากใช้แล้วล้างให้แห้ง ก่อนนำไปแช่ตู้เย็น		- ห้ามประคบบริเวณที่มีบาดแผล - ห้ามประคบเมื่อเกิดการอักเสบเฉียบพลัน เช่น ข้อเท้าแพลง หรือมีอาการอักเสบ บวม แดง ร้อน ในช่วง 24 ชั่วโมงแรก เนื่องจากจะทำให้มีอาการอักเสบมากขึ้น และอาจมีเลือดออกมากกว่าตามมาได้ โดยควรประคบหลัง 24 ชม.	- ไม่ควรใช้ลูกประคบที่ร้อนเกินไป โดยเฉพาะบริเวณผิวหนังที่เคຍ เป็นแผลมาก่อนหรือบริเวณที่มีกระดูกยื่น และต้องระวังเป็นพิษในผู้ป่วยโรคเบาหวาน อัมพาต เด็ก และผู้สูงอายุ เพราะมีความรู้สึกในการรับรู้และตอบสนองช้า อาจทำให้ผิวหนังไหม้พองได้ภายหลัง - หลังจากประคบจนผิวหนังเย็นแล้ว ไม่ควรอาบน้ำทันที เพราะเป็นการล้างตัวยาจากผิวหนัง และร่างกายยังไม่สามารถขับตัวได้ทันที (จากข้อมูลเป็นยันทับที่พันโด) อาจทำให้ เกิดเป็นไข้ได้ - ควรระวังการใช้ในผู้ที่มีส่วนประกอบในยาประคบ	
ยาชูกำลังกลุ่มอาการทางกล้ามเนื้อและกระดูก (ยาสำหรับใช้ภายนอก)	ยาซีมีไฟ	ซีมีไฟ สำหรับใช้ภายนอก (ointment for external use)	สูตรตัวที่ 1 ในยา 100 กรัม ประกอบด้วย น้ำมันโพลจากการทอดกับน้ำมันพืช 30 กรัม น้ำมันระกำ 10 กรัม	บรรเทาอาการปวดเมื่อย	ทาและถูเบา ๆ บริเวณที่มีอาการวันละ 2 - 3 ครั้ง		- ห้ามทาบริเวณขอบตาและเนื้อเยื่ออ่อน - ห้ามทาบริเวณผิวหนังที่มีบาดแผลหรือมีแผลเปิด		
ยาชูกำลังกลุ่มอาการทางระบบทางเดินอาหาร (กลุ่มยาขับลม บรรเทาอาการท้องอืด ท้องเฟ้อ)	ยาประสะกะเพรา ชนิดแคปซูล	แคปซูลแข็ง (hard Capsule)	ในยา 92 กรัม ประกอบด้วย 1. ใบกะเพราแห้ง หน้า 47 กรัม 2. มิวมะกูด หน้า 20 กรัม 3. รากชะเอมเทศ มหาหงษ์ หน้า 8 กรัม 4. พริกไทยอ่อน เหน็จชิง ดอกคัสปี้ หัวกระเทียม หน้า 8 กรัม	บรรเทาอาการท้องอืด ท้องเฟ้อ จุกเสียด	ชนิดแคปซูล เด็ก อายุ 6 - 12 ปี (พ.) รับประทานครั้งละ 1 กรัม วันละ 2 ครั้ง เช้าและเย็น เมื่อมีอาการ		ห้ามใช้ในหญิงตั้งครรภ์ และผู้ที่มีไข้		
ยาชูกำลังกลุ่มอาการทางระบบทางเดินอาหาร (กลุ่มยาขับลม บรรเทาอาการท้องอืด ท้องเฟ้อ)	ยาประสะกะเพรา ชนิดผง	ผง (powder)	ในยา 92 กรัม ประกอบด้วย 1. ใบกะเพราแห้ง หน้า 47 กรัม 2. มิวมะกูด หน้า 20 กรัม 3. รากชะเอมเทศ มหาหงษ์ หน้า 8 กรัม 4. พริกไทยอ่อน เหน็จชิง ดอกคัสปี้ หัวกระเทียม หน้า 8 กรัม 5. เกลิอิมิด หน้า 1 กรัม	บรรเทาอาการท้องอืด ท้องเฟ้อ จุกเสียด	ชนิดผง เด็ก อายุ 1 - 3 เดือน รับประทานครั้งละ 100 - 200 มิลลิกรัม อายุ 4 - 6 เดือน รับประทานครั้งละ 200 - 300 มิลลิกรัม อายุ 7 - 12 เดือน รับประทานครั้งละ 400 - 600 มิลลิกรัม โดยนำผงละลายน้ำกระสายยา (ซึ่งนำไปหั่นชดเชย)	- กรณีแก้ท้องอืด ท้องเฟ้อ ใช้น้ำสุก หรือน้ำใบกะเพราต้ม - กรณีแก้จุกเสียด ใช้โพดเผาไฟพอลูก ผ่นกับน้ำสุก	ห้ามใช้ในหญิงตั้งครรภ์ และผู้ที่มีไข้		
ยาชูกำลังกลุ่มอาการทางระบบทางเดินอาหาร (กลุ่มยาขับลม บรรเทาอาการท้องอืด ท้องเฟ้อ)	ยาประสะกะเพรา ชนิดเม็ด	เม็ด (tablet)	ในยา 92 กรัม ประกอบด้วย 1. ใบกะเพราแห้ง หน้า 47 กรัม 2. มิวมะกูด หน้า 20 กรัม 3. รากชะเอมเทศ มหาหงษ์ หน้า 8 กรัม 4. พริกไทยอ่อน เหน็จชิง ดอกคัสปี้ หัวกระเทียม หน้า 8 กรัม 5. เกลิอิมิด หน้า 1 กรัม	บรรเทาอาการท้องอืด ท้องเฟ้อ จุกเสียด	ชนิดผง เด็ก อายุ 1 - 3 เดือน รับประทานครั้งละ 100 - 200 มิลลิกรัม อายุ 4 - 6 เดือน รับประทานครั้งละ 200 - 300 มิลลิกรัม อายุ 7 - 12 เดือน รับประทานครั้งละ 400 - 600 มิลลิกรัม โดยนำผงละลายน้ำกระสายยา (ซึ่งนำไปหั่นชดเชย)	- กรณีแก้ท้องอืด ท้องเฟ้อ ใช้น้ำสุก หรือน้ำใบกะเพราต้ม - กรณีแก้จุกเสียด ใช้โพดเผาไฟพอลูก ผ่นกับน้ำสุก	ห้ามใช้ในหญิงตั้งครรภ์ และผู้ที่มีไข้		
ยาชูกำลังกลุ่มอาการทางระบบทางเดินอาหาร (กลุ่มยาขับลม บรรเทาอาการท้องอืด ท้องเฟ้อ)	ยาประสะกาฬุ ชนิดแคปซูล	แคปซูลแข็ง (hard Capsule)	ในยา 250 กรัม ประกอบด้วย 1. ดอกกาฬุ หน้า 125 กรัม 2. เปลือกถั่ว หน้า 10 กรัม เหง้าขมิ้นชัน หน้า 8 กรัม เปลือกพริกเผือกสีน้ำตาล หน้า 8 กรัม 3. เหง้าชิงแห้ง ดอกคัสปี้ หน้า 8 กรัม 4. เหง้าโพล รากเจตมูลเพลิงแดง เปลือกคั้น รากข้าวพุด หน้า 8 กรัม พริกไทยอ่อน หน้า 8 กรัม เหง้าจาวาน้ำ หน้า 8 กรัม 5. รากผักหอม หัวปลีระหอม รากกุ้งหมา ใบกระวาน ลูกกระวาน	บรรเทาอาการปวดท้อง จุกเสียด แน่นท้องจากอาหารไม่ย่อย เนื่องจากธาตุไม่ปกติ	ชนิดเม็ด และชนิดแคปซูล รับประทานครั้งละ 1 กรัม วันละ 3 ครั้ง หลังอาหาร เมื่อมีอาการ		ห้ามใช้ในหญิงตั้งครรภ์ และผู้ที่มีไข้	ควรระวังการใช้ยาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในผู้ป่วยที่มีความผิดปกติของตับ ไต เนื่องจากอาจเกิดการสะสมของยาและเกิดพิษได้	

กลุ่มอาการ	ชื่อยา	รูปแบบยา	ตัวยา	สรรพคุณ	วิธีกิน/วิธีใช้	น้ำกระสายที่ใช้	ข้อห้าม	คำเตือน	อาการไม่พึงประสงค์
ยารักษากลุ่มอาการทางระบบทางเดินอาหาร (กลุ่มยาขับลม บรรเทาอาการท้องอืด ท้องเฟ้อ)	ยาประสะกานพลู ชนิดผง	ผง (powder)	ในเมฆา 250 กรัม ประกอบด้วย 1. ดอกกานพลู หนัก 125 กรัม 2. เปลือกถั่ว หนัก 10 กรัม เหน่า ชนิดอื่น หนัก 8 กรัม เปลือกพริก เปลือกขี้ไต้ หนัก 5 กรัม 3. เหน่าชิงแห้ง ดอกขมิ้น หนัก 5 กรัม 3 กรัม เหน่าโพล ราก เจตมูลเพลิงแดง เถาะคั้น ราก ข้าพหลู หนัก 5 กรัม พริกไทย อ่อน หนัก 5 กรัม เหน่าว่านน้ำ หัวกระชาย การบูร หนัก 5 กรัม 4. รากเผือกหอม หัวประหอม รา กรุงเขมา ใบกระวาน ลูกกระวาน	บรรเทาอาการปวดท้อง จุกเสียด แน่น เนื่องจากอาหารไม่ย่อย เนื่องจากธาตุไม่ ปกติ	ชนิดผง รับประทานครั้งละ 1 กรัม ละลายน้ำกระสายยา วัน ละ 3 ครั้ง หลังอาหาร เมื่อมีอาการ	- ใช้โพลมาโพทอก ผสมกับ น้ำปูนใสเป็นน้ำกระสาย - ถ้าหาน้ำกระสายยาไม่ได้ให้ ใช้น้ำสุกแทน	ห้ามใช้ในหญิงตั้งครรภ์ และผู้มีไข้	ควรระวังการใช้ยาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในผู้ป่วยที่มีความ ผิดปกติของตับ ไต เนื่องจากอาจเกิดการสะสมของสารบูรและเกิดพิษ ได้	
ยามแก้ช้ำ	ยาประสะขันทันแดง ชนิดแคปซูล	แคปซูลแข็ง (hard Capsule)	ในเมฆา 64 กรัม ประกอบด้วย 1. แก่นขันทันแดง หนัก 32 กรัม 2. รากเหมือดคน รากมะปราง หวาน รากมะนาว หัวประหอม โกฐหัวบัว แก่นขันทันเทศ แก่นฝาง เสน หนัก 5 กรัม 3. เกสรบัวหลวง ดอกบุนนาค ดอกสารภี ดอกมะลิ หนัก 5 กรัม	บรรเทาอาการใช้ตัวร้อน (ใช้พิษ) แก้ ร้อนในกระหายน้ำ	ชนิดแคปซูล ผู้ใหญ่ รับประทานครั้งละ 1 กรัม ทุก 3 - 4 ชั่วโมง เด็ก อายุ 6 - 12 ปี รับประทานครั้งละ 500 มิลลิกรัม ทุก 3 - 4 ชั่วโมง			- ควรระวังการใช้ยาในผู้ป่วยที่แพ้แอลกอฮอล์ไม่ได้ - ไม่แนะนำให้ใช้ในผู้สูงอายุที่เป็นโรคไต เนื่องจากอาจบดบัง อาการของไข้เลือดออก - กรณีบรรเทาอาการใช้ ร้อนในกระหายน้ำ หากใช้ยาเป็นเวลานาน เกิน 3 วันแล้วอาการไม่ดีขึ้น ควรปรึกษาแพทย์	
ยามแก้ช้ำ	ยาประสะขันทันแดง ชนิดผง	ผง (powder)	ในเมฆา 64 กรัม ประกอบด้วย 1. แก่นขันทันแดง หนัก 32 กรัม 2. รากเหมือดคน รากมะปราง หวาน รากมะนาว หัวประหอม โกฐหัวบัว แก่นขันทันเทศ แก่นฝาง เสน หนัก 5 กรัม 3. เกสรบัวหลวง ดอกบุนนาค ดอกสารภี ดอกมะลิ หนัก 5 กรัม	บรรเทาอาการใช้ตัวร้อน (ใช้พิษ) แก้ ร้อนในกระหายน้ำ	ชนิดผง ผู้ใหญ่ รับประทานครั้งละ 1 กรัม ละลายน้ำกระสายยา ทุก 3 - 4 ชั่วโมง เด็ก อายุ 6 - 12 ปี รับประทานครั้งละ 500 มิลลิกรัม ละลายน้ำ กระสายยา ทุก 3 - 4 ชั่วโมง	ใช้น้ำสุก หรือน้ำดอกมะลิ		- ควรระวังการใช้ยาในผู้ป่วยที่แพ้แอลกอฮอล์ไม่ได้ - ไม่แนะนำให้ใช้ในผู้สูงอายุที่เป็นโรคไต เนื่องจากอาจบดบัง อาการของไข้เลือดออก - กรณีบรรเทาอาการใช้ ร้อนในกระหายน้ำ หากใช้ยาเป็นเวลานาน เกิน 3 วันแล้วอาการไม่ดีขึ้น ควรปรึกษาแพทย์	
ยามแก้ช้ำ	ยาประสะขันทันแดง ชนิดเม็ด	เม็ด (tablet)	ในเมฆา 64 กรัม ประกอบด้วย 1. แก่นขันทันแดง หนัก 32 กรัม 2. รากเหมือดคน รากมะปราง หวาน รากมะนาว หัวประหอม โกฐหัวบัว แก่นขันทันเทศ แก่นฝาง เสน หนัก 5 กรัม 3. เกสรบัวหลวง ดอกบุนนาค ดอกสารภี ดอกมะลิ หนัก 5 กรัม	บรรเทาอาการใช้ตัวร้อน (ใช้พิษ) แก้ ร้อนในกระหายน้ำ	ชนิดเม็ด ผู้ใหญ่ รับประทานครั้งละ 1 กรัม ทุก 3 - 4 ชั่วโมง เด็ก อายุ 6 - 12 ปี รับประทานครั้งละ 500 มิลลิกรัม ทุก 3 - 4 ชั่วโมง			- ควรระวังการใช้ยาในผู้ป่วยที่แพ้แอลกอฮอล์ไม่ได้ - ไม่แนะนำให้ใช้ในผู้สูงอายุที่เป็นโรคไต เนื่องจากอาจบดบัง อาการของไข้เลือดออก - กรณีบรรเทาอาการใช้ ร้อนในกระหายน้ำ หากใช้ยาเป็นเวลานาน เกิน 3 วันแล้วอาการไม่ดีขึ้น ควรปรึกษาแพทย์	
กลุ่มยาขับลม บรรเทาอาการท้องอืด ท้องเฟ้อ	ยาประสะเจตพังคี่ ชนิดแคปซูล	แคปซูลแข็ง (hard capsule)	ในเมฆา 66 กรัม ประกอบด้วย 1. รากเจตพังคี่ หนัก 33 กรัม 2. เหน่าจำปา หนัก 16 กรัม 3. รากระย้อม พริกไทยอ่อน เถา บระเพ็ด หนัก 5 กรัม 4. ดอกขมิ้น หนัก 5 กรัม ลูก กระวาน ใบกระวาน ดอกกานพลู รากคันทนา เมล็ดองุ่นแห้ง ราก	แก้จุกจุกเสียด ขับผายลม	รับประทานครั้งละ 1 กรัม วันละ 2 ครั้ง เช้าและเย็น ก่อนอาหาร		ห้ามใช้ในหญิงตั้งครรภ์ และผู้มีไข้	ควรระวังการใช้ยาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในผู้ป่วยที่มีความ ผิดปกติของตับ ไต เนื่องจากอาจเกิดการสะสมของสารบูรและเกิดพิษ ได้	
กลุ่มยาขับลม บรรเทาอาการท้องอืด ท้องเฟ้อ	ยาประสะเจตพังคี่ ชนิดผง	ผง (powder)	ในเมฆา 66 กรัม ประกอบด้วย 1. รากเจตพังคี่ หนัก 33 กรัม 2. เหน่าจำปา หนัก 16 กรัม 3. รากระย้อม พริกไทยอ่อน เถา บระเพ็ด หนัก 5 กรัม 4. ดอกขมิ้น หนัก 5 กรัม ลูก กระวาน ใบกระวาน ดอกกานพลู รากคันทนา เมล็ดองุ่นแห้ง ราก	แก้จุกจุกเสียด ขับผายลม	รับประทานครั้งละ 1 กรัม ละลายน้ำสุก วันละ 2 ครั้ง เช้าและเย็น ก่อนอาหาร		ห้ามใช้ในหญิงตั้งครรภ์ และผู้มีไข้	ควรระวังการใช้ยาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในผู้ป่วยที่มีความ ผิดปกติของตับ ไต เนื่องจากอาจเกิดการสะสมของสารบูรและเกิดพิษ ได้	

กลุ่มอาการ	ชื่อยา	รูปแบบยา	ตัวยา	สรรพคุณ	วิธีกิน/วิธีใช้	น้ำกระสายที่ใช้	ข้อห้าม	คำเตือน	อาการไม่พึงประสงค์
ยาน้ำใช้	ยาประสะประาะใหญ่ ชนิดแคปซูล	แคปซูลแข็ง (hard Capsule)	ในเมฆา 80 กรัม ประกอบด้วย 1. หัวประาะหอมหนัก 40 กรัม 2. โกงสุล โกงสุมา โกงสุหัวบัว โกงสุเสียง โกงสุจมหาลัมพา เทียนคำ เทียนแดง เทียนขาว เทียนข้าวเปลือก เทียนคาคักแคน ลูก	ถอนพิษตามข้างสำหรับเด็ก ซึ่งมีอาการปวดท้อง ท้องอืดท้องเฟ้อ ถ่ายเหลวเสลาปะบริบะป่อย เบื่ออาหาร	ชนิดแคปซูล เด็ก อายุ 6 - 12 ปี รับประทานครั้งละ 1 กรัม ทุก 3 - 4 ชั่วโมง			- ควรระวังในการรับประทานร่วมกับยาในกลุ่มสารกัมมันตรังสี (anticoagulant) และยาต้านการจับตัวของเกล็ดเลือด (antiplatelets) - ควรระวังการใช้ยาในผู้ป่วยที่แพ้ของเภสัชภัณฑ์ - ไม่แนะนำให้ใช้ในผู้ที่สงสัยว่าเป็นไข้เลือดออก เนื่องจากอาจบดบังอาการของไข้เลือดออก	
ยาน้ำใช้	ยาประสะประาะใหญ่ ชนิดผง	ผง (powder)	ในเมฆา 80 กรัม ประกอบด้วย 1. หัวประาะหอมหนัก 40 กรัม 2. โกงสุล โกงสุมา โกงสุหัวบัว โกงสุเสียง โกงสุจมหาลัมพา เทียนคำ เทียนแดง เทียนขาว เทียนข้าวเปลือก เทียนคาคักแคน ลูก	ถอนพิษตามข้างสำหรับเด็ก ซึ่งมีอาการปวดท้อง ท้องอืดท้องเฟ้อ ถ่ายเหลวเสลาปะบริบะป่อย เบื่ออาหาร	ชนิดผง เด็ก อายุ 1 - 5 ปี รับประทานครั้งละ 500 มิลลิกรัม - 1 กรัม ละลายน้ำกระสายยา ทุก 3 - 4 ชั่วโมง	ใช้น้ำคอกไก่เทศ หรือน้ำสุก		- ควรระวังในการรับประทานร่วมกับยาในกลุ่มสารกัมมันตรังสี (anticoagulant) และยาต้านการจับตัวของเกล็ดเลือด (antiplatelets) - ควรระวังการใช้ยาในผู้ป่วยที่แพ้ของเภสัชภัณฑ์ - ไม่แนะนำให้ใช้ในผู้ที่สงสัยว่าเป็นไข้เลือดออก เนื่องจากอาจบดบังอาการของไข้เลือดออก	
ยาน้ำใช้	ยาประสะประาะใหญ่ ชนิดเม็ด	เม็ด (tablet)	ในเมฆา 80 กรัม ประกอบด้วย 1. หัวประาะหอมหนัก 40 กรัม 2. โกงสุล โกงสุมา โกงสุหัวบัว โกงสุเสียง โกงสุจมหาลัมพา เทียนคำ เทียนแดง เทียนขาว เทียนข้าวเปลือก เทียนคาคักแคน ลูก	ถอนพิษตามข้างสำหรับเด็ก ซึ่งมีอาการปวดท้อง ท้องอืดท้องเฟ้อ ถ่ายเหลวเสลาปะบริบะป่อย เบื่ออาหาร เป็นต้น	ชนิดเม็ด เด็ก อายุ 6 - 12 ปี รับประทานครั้งละ 1 กรัม ทุก 3 - 4 ชั่วโมง			- ควรระวังในการรับประทานร่วมกับยาในกลุ่มสารกัมมันตรังสี (anticoagulant) และยาต้านการจับตัวของเกล็ดเลือด (antiplatelets) - ควรระวังการใช้ยาในผู้ป่วยที่แพ้ของเภสัชภัณฑ์ - ไม่แนะนำให้ใช้ในผู้ที่สงสัยว่าเป็นไข้เลือดออก เนื่องจากอาจบดบังอาการของไข้เลือดออก	
ยาชูกำลังกลุ่มอาการทางสูติศาสตร์สูติเวชวิทยา	ยาประสะโพล ชนิดแคปซูล	ผง (powder)	ในเมฆา 162 กรัม ประกอบด้วย 1. เหง้าโพลหนัก 81 กรัม 2. สิวระกูด เหง้าว่านน้ำ หัวกระเทียม หัวหอม พริกไทยอ่อน ดอกคัสลี เหง้าชิง เหง้าขมิ้นน้อยย เทียนคำ เทียนลินแฉ่ว หน้าสีละ 8 กรัม 3. การบูรหนัก 1 กรัม	บรรเทาอาการปวดประจำเดือน / แก้ประจำเดือนมาไม่สม่ำเสมอหรือมาน้อยกว่าปกติ / ขับน้ำคาวปลาในหญิงหลังคลอดบุตร	ชนิดผง กรณีระดูมาไม่สม่ำเสมอ หรือน้อยกว่าปกติ รับประทานครั้งละ 1 กรัม ละลายน้ำสุก วันละ 3 ครั้ง ก่อนอาหาร เป็นเวลา 3 - 5 วัน เมื่อระดูมาให้หยุดรับประทาน กรณีปวดประจำเดือน (ในกรณีที่มีอาการปวดประจำเดือนเป็นประจำ ให้รับประทานยา ก่อนมีประจำเดือน 2 - 3 วันไปจนถึงวันแรกและวันที่สองที่มีประจำเดือน) รับประทานครั้งละ 1 กรัม ละลายน้ำสุก วันละ 3 ครั้ง ก่อนอาหาร กรณีขับน้ำคาวปลาในหญิงหลังคลอดบุตร		- ห้ามใช้ในหญิงที่คลอดหลังคลอด - ห้ามใช้ในหญิงตั้งครรภ์ และผู้ที่มิใช่ - ห้ามรับประทานในหญิงที่มีระดูมากกว่าปกติ เพราะจะทำให้มีการขับระดูออกมามากขึ้น	- ควรระวังการใช้ยาอย่างคั่งเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในผู้ป่วยที่มีความผิดปกติของ ตับ ไต เนื่องจากอาจเกิดการสะสมของยาและเกิดพิษได้ - กรณีระดูมาไม่สม่ำเสมอหรือน้อยกว่าปกติ ไม่ควรใช้ติดต่อกันนานเกิน 1 เดือน - กรณีขับน้ำคาวปลาในหญิงหลังคลอดบุตร ไม่ควรใช้ติดต่อกันนานเกิน 15 วัน	
ยาชูกำลังกลุ่มอาการทางสูติศาสตร์สูติเวชวิทยา	ยาประสะโพล ชนิดแคปซูล	แคปซูลแข็ง (hard Capsule)	ในเมฆา 162 กรัม ประกอบด้วย 1. เหง้าโพลหนัก 81 กรัม 2. สิวระกูด เหง้าว่านน้ำ หัวกระเทียม หัวหอม พริกไทยอ่อน ดอกคัสลี เหง้าชิง เหง้าขมิ้นน้อยย เทียนคำ เทียนลินแฉ่ว หน้าสีละ 8 กรัม 3. การบูรหนัก 1 กรัม	บรรเทาอาการปวดประจำเดือน / แก้ประจำเดือนมาไม่สม่ำเสมอหรือมาน้อยกว่าปกติ / ขับน้ำคาวปลาในหญิงหลังคลอดบุตร	ชนิดแคปซูล กรณีระดูมาไม่สม่ำเสมอ หรือน้อยกว่าปกติ รับประทานครั้งละ 1 กรัม วันละ 3 ครั้ง ก่อนอาหาร เป็นเวลา 3 - 5 วัน เมื่อระดูมาให้หยุดรับประทาน กรณีปวดประจำเดือน (ในกรณีที่มีอาการปวดประจำเดือนเป็นประจำ ให้รับประทานยา ก่อนมีประจำเดือน 2 - 3 วันไปจนถึงวันแรกและวันที่สองที่มีประจำเดือน) รับประทานครั้งละ 1 กรัม วันละ 3 ครั้ง ก่อนอาหาร กรณีขับน้ำคาวปลาในหญิงหลังคลอดบุตร รับประทานครั้งละ 1 กรัม วันละ 3 ครั้ง ก่อนอาหาร ให้รับประทานจนกว่าน้ำคาวปลาระงับ แต่ไม่เกิน 15 วัน		- ห้ามใช้ในหญิงที่คลอดหลังคลอด - ห้ามใช้ในหญิงตั้งครรภ์ และผู้ที่มิใช่ - ห้ามรับประทานในหญิงที่มีระดูมากกว่าปกติ เพราะจะทำให้มีการขับระดูออกมามากขึ้น	- ควรระวังการใช้ยาอย่างคั่งเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในผู้ป่วยที่มีความผิดปกติของ ตับ ไต เนื่องจากอาจเกิดการสะสมของยาและเกิดพิษได้ - กรณีระดูมาไม่สม่ำเสมอหรือน้อยกว่าปกติ ไม่ควรใช้ติดต่อกันนานเกิน 1 เดือน - กรณีขับน้ำคาวปลาในหญิงหลังคลอดบุตร ไม่ควรใช้ติดต่อกันนานเกิน 15 วัน	

กลุ่มอาการ	ชื่อยา	รูปแบบยา	ตัวยา	สรรพคุณ	วิธีกิน/วิธีใช้	น้ำกระสายที่ใช้	ข้อห้าม	คำเตือน	อาการไม่พึงประสงค์
ยาวิชากลุ่มอาการทางจิตศาสตร์ในวัยชรา	ยาประสะโพล ชนิดเม็ด	เม็ด (tablet)	ในมยา 162 กรัม ประกอบด้วย 1. เฟอร์โรส ไฮดรอกไซด์ 81 กรัม 2. วิตามินบี12 เฟอร์ราซิง 10 มิลลิกรัม 3. กราฟูร 1 กรัม	แก้ไข้หวัด ไข้หวัดใหญ่ ไข้หวัดใหญ่ / ขับน้ำคาวปลาในหญิงหลังคลอดบุตร	ชนิดเม็ด กรณีรับประทานไม่สม่ำเสมอ หรือรับประทานไม่ปกติ รับประทานครั้งละ 1 กรัม วันละ 3 ครั้ง ก่อนอาหาร เป็นเวลา 3 - 5 วัน เมื่อระดูมาให้หยุดรับประทาน กรณีปวดประจำเดือน (ในกรณีที่มีอาการปวด ประจำเดือนเป็นประจำ ให้รับประทานยา ก่อนมี ประจำเดือน 2 - 3 วัน ไปจนถึงวันแรกและวันที่สอง ที่มีประจำเดือน) รับประทานครั้งละ 1 กรัม วันละ 3 ครั้ง ก่อนอาหาร กรณีขับน้ำคาวปลาในหญิงหลังคลอดบุตร รับประทานครั้งละ 1 กรัม วันละ 3 ครั้ง ก่อนอาหาร ให้รับประทานจนกว่าน้ำคาวปลาจะหมด แต่ไม่เกิน 15 วัน		- ห้ามใช้ในหญิงที่คลอดหลังคลอด หญิงตั้งครรภ์ และผู้ที่มิใช่ - ห้ามรับประทานในหญิงที่มีระดู มากกว่าปกติ เพราะจะทำให้มีการ ขับระดูออกมามากขึ้น	- ควรระวังการใช้ยาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในผู้ป่วยที่มีความผิดปกติของ ตับ ไต เนื่องจากอาจเกิดการสะสมของยาและ เกิดพิษได้ - กรณีระดูมาไม่สม่ำเสมอหรือน้อยกว่าปกติ ไม่ควรใช้ติดต่อกัน นานเกิน 1 เดือน - กรณีขับน้ำคาวปลาในหญิงหลังคลอดบุตร ไม่ควรใช้ติดต่อกันนาน เกิน 15 วัน	
ยาวิชากลุ่มอาการทางจิตศาสตร์ในวัยชรา	ยาประสะโพล ชนิดลูกกลอน	ลูกกลอน (pill)	ในมยา 162 กรัม ประกอบด้วย 1. เฟอร์โรส ไฮดรอกไซด์ 81 กรัม 2. วิตามินบี12 เฟอร์ราซิง 10 มิลลิกรัม 3. กราฟูร 1 กรัม	แก้ไข้หวัด ไข้หวัดใหญ่ ไข้หวัดใหญ่ / ขับน้ำคาวปลาในหญิงหลังคลอดบุตร	ชนิดลูกกลอน กรณีรับประทานไม่สม่ำเสมอ หรือรับประทานไม่ปกติ รับประทานครั้งละ 1 กรัม วันละ 3 ครั้ง ก่อนอาหาร เป็นเวลา 3 - 5 วัน เมื่อระดูมาให้หยุดรับประทาน กรณีปวดประจำเดือน (ในกรณีที่มีอาการปวด ประจำเดือนเป็นประจำ ให้รับประทานยา ก่อนมี ประจำเดือน 2 - 3 วัน ไปจนถึงวันแรกและวันที่สอง ที่มีประจำเดือน) รับประทานครั้งละ 1 กรัม วันละ 3 ครั้ง ก่อนอาหาร กรณีขับน้ำคาวปลาในหญิงหลังคลอดบุตร รับประทานครั้งละ 1 กรัม วันละ 3 ครั้ง ก่อนอาหาร ให้รับประทานจนกว่าน้ำคาวปลาจะหมด แต่ไม่เกิน 15 วัน		- ห้ามใช้ในหญิงที่คลอดหลังคลอด หญิงตั้งครรภ์ และผู้ที่มิใช่ - ห้ามรับประทานในหญิงที่มีระดู มากกว่าปกติ เพราะจะทำให้มีการ ขับระดูออกมามากขึ้น	- ควรระวังการใช้ยาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในผู้ป่วยที่มีความผิดปกติของ ตับ ไต เนื่องจากอาจเกิดการสะสมของยาและ เกิดพิษได้ - กรณีระดูมาไม่สม่ำเสมอหรือน้อยกว่าปกติ ไม่ควรใช้ติดต่อกัน นานเกิน 1 เดือน - กรณีขับน้ำคาวปลาในหญิงหลังคลอดบุตร ไม่ควรใช้ติดต่อกันนาน เกิน 15 วัน	
ยาวิชากลุ่มอาการของระบบทางเดินหายใจ (ยาบรรเทาอาการไอ)	ยาประสะเมี่ยง ชนิดผง	ผง (powder)	ในมยา 96 กรัม ประกอบด้วย 1. ผลมะแว้งต้น ผลมะแว้งเครือ หนักลิ้งละ 24 กรัม 2. ใบสวาด ใบตานหม่อน ใบ กะเพรา หนักลิ้งละ 12 กรัม 3. เฟอร์ราซิง 9 กรัม สารส้มสุก หนัก 3 กรัม	บรรเทาอาการไอ มีลมพิษ ทำให้ชุ่มคอ ช่วยขับเสมหะ	ชนิดผง ผู้ใหญ่ รับประทานครั้งละ 1 - 1.4 กรัม เมื่อมีอาการ ละลายน้ำรับประทาน เด็ก อายุ 6 - 12 ปี รับประทานครั้งละ 200 - 400 มิลลิกรัม เมื่อมี อาการ ละลายน้ำรับประทาน	น้ำมะนาวหรือเกลือ		- ไม่ควรใช้ติดต่อกันนานเกิน 15 วัน หากอาการไม่ดีขึ้น ควรปรึกษา แพทย์ - ในผู้ป่วยที่ต้องจำกัดการใช้น้ำเกลือ ไม่ควรใช้น้ำมะนาวหรือเกลือ	
ยาวิชากลุ่มอาการของระบบทางเดินหายใจ (ยาบรรเทาอาการไอ)	ยาประสะเมี่ยง ชนิดเม็ด	เม็ด (tablet)	ในมยา 96 กรัม ประกอบด้วย 1. ผลมะแว้งต้น ผลมะแว้งเครือ หนักลิ้งละ 24 กรัม 2. ใบสวาด ใบตานหม่อน ใบ กะเพรา หนักลิ้งละ 12 กรัม 3. เฟอร์ราซิง 9 กรัม สารส้มสุก หนัก 3 กรัม	บรรเทาอาการไอ มีลมพิษ ทำให้ชุ่มคอ ช่วยขับเสมหะ	ชนิดเม็ด ผู้ใหญ่ รับประทานครั้งละ 1 - 1.4 กรัม เมื่อมีอาการ ละลายน้ำรับประทาน หรือใช้ต้ม เด็ก อายุ 6 - 12 ปี รับประทานครั้งละ 200 - 400 มิลลิกรัม เมื่อมี อาการ ละลายน้ำรับประทาน หรือ ใช้ต้ม			- ไม่ควรใช้ติดต่อกันนานเกิน 15 วัน หากอาการไม่ดีขึ้น ควรปรึกษา แพทย์ - ในผู้ป่วยที่ต้องจำกัดการใช้น้ำเกลือ ไม่ควรใช้น้ำมะนาวหรือเกลือ	
ยาวิชากลุ่มอาการของระบบทางเดินหายใจ (ยาบรรเทาอาการไอ)	ยาประสะเมี่ยง ชนิดลูกกลอน	ลูกกลอน (pill)	ในมยา 96 กรัม ประกอบด้วย 1. ผลมะแว้งต้น ผลมะแว้งเครือ หนักลิ้งละ 24 กรัม 2. ใบสวาด ใบตานหม่อน ใบ กะเพรา หนักลิ้งละ 12 กรัม 3. เฟอร์ราซิง 9 กรัม สารส้มสุก หนัก 3 กรัม	บรรเทาอาการไอ มีลมพิษ ทำให้ชุ่มคอ ช่วยขับเสมหะ	ชนิดลูกกลอน ผู้ใหญ่ รับประทานครั้งละ 1 - 1.4 กรัม เมื่อมีอาการ ละลายน้ำรับประทาน หรือใช้ต้ม เด็ก อายุ 6 - 12 ปี รับประทานครั้งละ 200 - 400 มิลลิกรัม เมื่อมี อาการ ละลายน้ำรับประทาน หรือ ใช้ต้ม			- ไม่ควรใช้ติดต่อกันนานเกิน 15 วัน หากอาการไม่ดีขึ้น ควรปรึกษา แพทย์ - ในผู้ป่วยที่ต้องจำกัดการใช้น้ำเกลือ ไม่ควรใช้น้ำมะนาวหรือเกลือ	

กลุ่มอาการ	ชื่อยา	รูปแบบยา	ตัวยา	สรรพคุณ	วิธีกิน/วิธีใช้	น้ำกระสายที่ใช้	ข้อห้าม	คำเตือน	อาการไม่พึงประสงค์	
ยารักษากลุ่มอาการของระบบทางเดินหายใจ (ยาบรรเทาอาการหอบ)	ยาปรับระบบซูทริป ชนิดแคปซูล	แคปซูลแข็ง (hard Capsule)	ในเมงยา 465 กรัม ประกอบด้วย 1. เฟลิกโลซานอล (ทั้งต้น) พริกไทยดำ ใบัญญาเทศ หนักสิ่ง ละ 120 กรัม 2. หัตคุดเทศ ดอกกานพลู หนัก สิ่งละ 10 กรัม หัวบุกอ เนื่อลูก สมอเทศ เนื่อลูกสมอไทย ราก เจตมูลเพลิงแดง เหน้จางิง หนักสิ่ง ละ 8 กรัม 3. เหยินแดง เหยินตาดักแคน เหยียนผกแลบ หนักสิ่งละ 6 กรัม เหยียนค้ำ ไก้สูอ ไก้สูงฆมา ลูก พิลิ่งกาลาสา ลำพันทางหมู หนักสิ่งละ 4 กรัม 4. ดอกตีนีลี การบูร หนักสิ่งละ 2 กรัม ลูกจันน์ ดอกจันน์ ลูก กระวาน หนักสิ่งละ 1 กรัม	บรรเทาอาการหอบในระยะเวลาแรก และ อาการที่เกิดจากการแพ้จาก	รับประทานครั้งละ 750 มิลลิกรัม - 1.5 กรัม วันละ 4 ครั้ง ก่อนอาหารและก่อนนอน			- ห้ามใช้เมื่อพบภาวะแทรกซ้อน จากการแพ้จาก เช่น ไชน์ดี อักเสบ หรือติดเชื้อจากแบคทีเรีย ซึ่งจะมีอาการเจ็บบริเวณซี่โครง ไข้สูง น้ำมูกและเสมหะเขียว - ห้ามใช้ในหญิงตั้งครรภ์ ผู้ที่มีไข้ เด็ก	- ควรระวังการบริโภคในผู้ป่วยโรคความดันเลือดสูง โรคหัวใจ ผู้ป่วย โรคแผลเปื่อยเพปติก และกรดไหลย้อน เนื่องจากเป็นตำรับยาธาตรี - ควรระวังการใช้ยานอนชาดในผู้ป่วยที่มีความผิดปกติของตับ ไต และทางเดินปัสสาวะเนื่องจากเกิดพิษจากยา - ควรระวังการใช้ ร่วมกับยา phenytoin, propranolol, theophylline และ rifampicin เนื่องจากตำรับนี้มีพริกไทยใน ปริมาณสูง	แสงอ่อนยอดดอก
ยารักษากลุ่มอาการของระบบทางเดินหายใจ (ยาบรรเทาอาการหอบ)	ยาปรับระบบซูทริป ชนิดลูกกลอน	ลูกกลอน (pill)	ในเมงยา 465 กรัม ประกอบด้วย 1. เฟลิกโลซานอล (ทั้งต้น) พริกไทยดำ ใบัญญาเทศ หนักสิ่ง ละ 120 กรัม 2. หัตคุดเทศ ดอกกานพลู หนัก สิ่งละ 10 กรัม หัวบุกอ เนื่อลูก สมอเทศ เนื่อลูกสมอไทย ราก เจตมูลเพลิงแดง เหน้จางิง หนักสิ่ง ละ 8 กรัม 3. เหยินแดง เหยินตาดักแคน เหยียนผกแลบ หนักสิ่งละ 6 กรัม เหยียนค้ำ ไก้สูอ ไก้สูงฆมา ลูก พิลิ่งกาลาสา ลำพันทางหมู หนักสิ่งละ 4 กรัม 4. ดอกตีนีลี การบูร หนักสิ่งละ 2 กรัม ลูกจันน์ ดอกจันน์ ลูก กระวาน หนักสิ่งละ 1 กรัม	บรรเทาอาการหอบในระยะเวลาแรก และ อาการที่เกิดจากการแพ้จาก	รับประทานครั้งละ 750 มิลลิกรัม - 1.5 กรัม วันละ 4 ครั้ง ก่อนอาหารและก่อนนอน		- ห้ามใช้เมื่อพบภาวะแทรกซ้อน จากการแพ้จาก เช่น ไชน์ดี อักเสบ หรือติดเชื้อจากแบคทีเรีย ซึ่งจะมีอาการเจ็บบริเวณซี่โครง ไข้สูง น้ำมูกและเสมหะเขียว - ห้ามใช้ในหญิงตั้งครรภ์ ผู้ที่มีไข้ เด็ก	- ควรระวังการบริโภคในผู้ป่วยโรคความดันเลือดสูง โรคหัวใจ ผู้ป่วย โรคแผลเปื่อยเพปติก และกรดไหลย้อน เนื่องจากเป็นตำรับยาธาตรี - ควรระวังการใช้ยานอนชาดในผู้ป่วยที่มีความผิดปกติของตับ ไต และทางเดินปัสสาวะเนื่องจากเกิดพิษจากยา - ควรระวังการใช้ ร่วมกับยา phenytoin, propranolol, theophylline และ rifampicin เนื่องจากตำรับนี้มีพริกไทยใน ปริมาณสูง	แสงอ่อนยอดดอก	
กลุ่มอาการทางจิตศาสตร์ในวัยชรา ยาบำรุงธาตุ ปริษธาตุ	ยาปลูกโพธาตุ ชนิดแคปซูล	แคปซูลแข็ง (hard Capsule)	ในเมงยา 100 กรัม ประกอบด้วย 1. พริกไทยอ่อน หนัก 50 กรัม 2. ดอกตีนีลี รากข้าวพุด ผักแพรวแดง (ทั้งต้น) เถาสะคั้น เหน้จางิงแห้ง ลูกผักชีล้อม เหน้จาง้วนน้ำ หัวหัว หมู ฆิมะกะฐ ลูกพิลิ่งกาลาสา หนัก สิ่งละ 5 กรัม	1. ใหล่หิดงม ถ้าไม่มีประจำเดือนให้ มีประจำเดือนมา ถ้าแม็ลูกอ่อนก็มี น้ำนมมาก 2. ปลูกโพธาตุใ้เก็บบูรณัปรับระบบ การย่อยอาหารใ้ดีขึ้น	รับประทานครั้งละ 500 มิลลิกรัม - 1.5 กรัม วันละ 3 ครั้ง ก่อนอาหาร		ห้ามใช้ในหญิงงกเลือดหลังคลอด หญิงตั้งครรภ์ และผู้ที่มีไข้	ควรระวังการใช้ ร่วมกับยา phenytoin, propranolol, theophylline และ rifampicin เนื่องจากตำรับนี้มีพริกไทยใน ปริมาณสูง	แสงอ่อนยอดดอก	
กลุ่มอาการทางจิตศาสตร์ในวัยชรา ยาบำรุงธาตุ ปริษธาตุ	ยาปลูกโพธาตุ ชนิดลูกกลอน	ลูกกลอน (pill)	ในเมงยา 100 กรัม ประกอบด้วย 1. พริกไทยอ่อน หนัก 50 กรัม 2. ดอกตีนีลี รากข้าวพุด ผักแพรวแดง (ทั้งต้น) เถาสะคั้น เหน้จางิงแห้ง ลูกผักชีล้อม เหน้จาง้วนน้ำ หัวหัว หมู ฆิมะกะฐ ลูกพิลิ่งกาลาสา หนัก สิ่งละ 5 กรัม	1. ใหล่หิดงม ถ้าไม่มีประจำเดือนให้ มีประจำเดือนมา ถ้าแม็ลูกอ่อนก็มี น้ำนมมาก 2. ปลูกโพธาตุใ้เก็บบูรณัปรับระบบ การย่อยอาหารใ้ดีขึ้น	รับประทานครั้งละ 500 มิลลิกรัม - 1.5 กรัม วันละ 3 ครั้ง ก่อนอาหาร		ห้ามใช้ในหญิงงกเลือดหลังคลอด หญิงตั้งครรภ์ และผู้ที่มีไข้	ควรระวังการใช้ ร่วมกับยา phenytoin, propranolol, theophylline และ rifampicin เนื่องจากตำรับนี้มีพริกไทยใน ปริมาณสูง	แสงอ่อนยอดดอก	

กลุ่มอาการ	ชื่อยา	รูปแบบยา	ตัวยา	สรรพคุณ	วิธีกิน/วิธีใช้	น้ำกระสายให้ใช้	ข้อห้าม	คำเตือน	อาการไม่พึงประสงค์	
ยาใช้จากกลุ่มอาการทางกล้ามเนื้อและกระดูก (ยาสำหรับรับประทาน)	ยาผสมโคคลาน ชนิดผง	ผง (powder)	สูตรตัวรับที่ 1 ในผงยา 100 กรัม ประกอบด้วย แก๊โคคลาน ไดไมซิลู่ม ผลมะขามอ่อน ทองพันชั่ง (ทั้งต้น) หนักถึงละ 25 กรัม สูตรตัวรับที่ 2 ในผงยา 105 กรัม ประกอบด้วย แก๊โคคลาน หนัก 50 กรัม ส่วน เหนือดินทองพันชั่ง หนัก 25 กรัม ไดไมซิลู่ม ผลมะขามอ่อน หนักถึงละ 15 กรัม สูตรตัวรับที่ 3 ในผงยา 100 กรัม ประกอบด้วย แก๊โคคลาน แกะเอ็นอ่อน แกะฝาง แกะสะค้าน หนักถึงละ 20 กรัม ไดไมซิลู่ม ทองพันชั่ง (ทั้งต้น) หนักถึงละ 10 กรัม	บรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย	ชนิดผง รับประทานครั้งละ 1 กรัม ชงน้ำร้อนประมาณ 120 - 200 มิลลิลิตร วันละ 3 ครั้ง ก่อนอาหาร					
ยาใช้จากกลุ่มอาการทางกล้ามเนื้อและกระดูก (ยาสำหรับรับประทาน)	ยาผสมโคคลาน ชนิดยาต้ม	ต้ม	สูตรตัวรับที่ 1 ในผงยา 100 กรัม ประกอบด้วย แก๊โคคลาน ไดไมซิลู่ม ผลมะขามอ่อน ทองพันชั่ง (ทั้งต้น) หนักถึงละ 25 กรัม สูตรตัวรับที่ 2 ในผงยา 105 กรัม ประกอบด้วย แก๊โคคลาน หนัก 50 กรัม ส่วน เหนือดินทองพันชั่ง หนัก 25 กรัม ไดไมซิลู่ม ผลมะขามอ่อน หนักถึงละ 15 กรัม สูตรตัวรับที่ 3 ในผงยา 100 กรัม ประกอบด้วย แก๊โคคลาน แกะเอ็นอ่อน แกะฝาง แกะสะค้าน หนักถึงละ 20 กรัม ไดไมซิลู่ม ทองพันชั่ง (ทั้งต้น) หนักถึงละ 10 กรัม	บรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย	ชนิดต้ม นำตัวยาทั้งหมดมาต้มให้ทั่วด้วยยา ต้มบดด้วย ส่วนส่วนเหลือนึ่งส่วน ต้มครั้งละ 120 - 200 มิลลิลิตร วันละ 3 ครั้ง ก่อนอาหาร					
ยาใช้จากกลุ่มอาการทางระบบทางเดินอาหาร (กลุ่มยาบรรเทาโรคดีซังวทวารหนัก)	ยาผสมเพชรสังฆาต ชนิดแคปซูล	แคปซูลแข็ง (hard Capsule)	สูตรที่ 1 ในผงยา 100 กรัม ประกอบด้วย เอาเพชรสังฆาต หนัก 70 กรัม รากอัศศิหาวร หนัก 20 กรัม โขฐ น้ำเต้าหนัก 10 กรัม สูตรที่ 2 ในผงยา 85 กรัม ประกอบด้วย	บรรเทาอาการโรคดีซังวทวารหนัก	สูตรที่ 1 รับประทานครั้งละ 1.2 กรัม วันละ 3 ครั้ง หลังอาหารทันที สูตรที่ 2 รับประทานครั้งละ 500 มิลลิกรัม - 1 กรัม วันละ 3 ครั้ง หลังอาหารทันที			ควรระวังการใช้ยาในหญิงตั้งครรภ์และให้นมบุตร	สูตรที่ 1 ท้องเสีย สูตรที่ 2 ท้องเสีย มวนท้อง	
กลุ่มอาการทางระบบทางเดินอาหาร (กลุ่มยาบรรเทาอาการท้องเสีย)	ยาฟ้าทะลายโจร ชนิดแคปซูล	แคปซูลแข็ง (hard Capsule)	ฟ้าทะลายโจร	1. บรรเทาอาการท้องเสียชนิดที่ไม่เกิดจากการติดเชื้อ เช่น อุจจาระไม่เป็นก้อน หรือมีเลือดปน 2. บรรเทาอาการเจ็บคอ 3. บรรเทาอาการของโรคหวัด (common cold) เช่น เจ็บคอ ปวดเมื่อยกล้ามเนื้อ	บรรเทาอาการท้องเสีย รับประทานครั้งละ 500 มิลลิกรัม - 2 กรัม วันละ 4 ครั้ง หลังอาหารและก่อนนอน บรรเทาอาการหวัด เจ็บคอ รับประทานครั้งละ 1.5 - 3 กรัม วันละ 4 ครั้ง หลังอาหารและก่อนนอน			- ห้ามใช้ในผู้ที่มีอาการแพ้ฟ้าทะลายโจร - ห้ามใช้ในหญิงตั้งครรภ์และให้นมบุตร เนื่องจากอาจทำให้เกิดทารกพิการได้ - ห้ามใช้ฟ้าทะลายโจรสำหรับแก้เจ็บคอในกรณีต่าง ๆ ต่อไปนี้ ในผู้ป่วยที่มีอาการเจ็บคอ เนื่องจากติดเชื้อ Streptococcus group A - ห้ามใช้ในผู้ป่วยที่มีประวัติเป็นโรคไตอักเสบ เนื่องจากเคยติดเชื้อ Streptococcus group	- หากใช้ติดต่อกันเป็นเวลานาน อาจทำให้แขนขามีอาการชาหรืออ่อนแรง - หากใช้ฟ้าทะลายโจรติดต่อกัน 3 วัน แล้วไม่หาย หรือมีอาการรุนแรงขึ้นให้ปรึกษาแพทย์ - ควรระวังการใช้ร่วมกับสารกันเลือดเป็นลิ่ม (anticoagulants) และยาต้านการจับตัวของเกล็ดเลือด (antiplatelets) - ควรระวังการใช้ร่วมกับยาออกความดันเลือดเพราะอาจเสริมฤทธิ์กันได้ - ควรระวังการใช้ร่วมกับยาที่ระงับการเมแทบอลิซึม ผ่านเอนไซม์ Cytochrome P450 (CYP) เนื่องจากฟ้าทะลายโจรมีฤทธิ์ยับยั้งเอนไซม์ CYP1A2, CYP2C9 และ CYP3A4	อาจทำให้เกิดอาการผิดปกติของทางเดินอาหาร เช่น ปวดท้อง ท้องเดิน คลื่นไส้ เบื่ออาหาร วิงเวียนศีรษะ ใจสั่นและอาจเกิดลมพิษได้
ยาใช้จากกลุ่มอาการของระบบทางเดินหายใจ										

กลุ่มอาการ	ชื่อยา	รูปแบบยา	ตัวยา	สรรพคุณ	วิธีกิน/วิธีใช้	น้ำกระสายให้ใช้	ข้อห้าม	คำเตือน	อาการไม่พึงประสงค์
กลุ่มอาการทางระบบทางเดินอาหาร (กลุ่มยาบรรเทาอาการท้องเสีย)	ยาพิทาเซลายโรจ ชนิดเม็ด	เม็ด (tablet)	พิทาเซลายโรจ	1. บรรเทาอาการท้องเสียชนิดที่ไม่เกิดจากการติดเชื้อ เช่น อุจจาระไม่เป็นก้อน หรือมีเลือดปน 2. บรรเทาอาการเจ็บคอ 3. บรรเทาอาการของโรคหวัด (common cold) เช่น เจ็บคอ ปวดเมื่อยกล้ามเนื้อ	บรรเทาอาการท้องเสีย รับประทานครั้งละ 500 มิลลิกรัม - 2 กรัม วันละ 4 ครั้ง หลังอาหารและก่อนนอน บรรเทาอาการหวัด เจ็บคอ รับประทานครั้งละ 1.5 - 3 กรัม วันละ 4 ครั้ง หลังอาหารและก่อนนอน		- ห้ามใช้ในผู้ที่มีอาการแพ้พิทาเซลายโรจ - ห้ามใช้ในหญิงตั้งครรภ์และให้นมบุตร เนื่องจากอาจทำให้เกิดทารกวิรูปได้ - ห้ามใช้พิทาเซลายโรจสำหรับน้ำเจ็บคอในกรณีต่าง ๆ ต่อไปนี้ - ผู้ป่วยที่มีอาการเจ็บคอ เนื่องจากติดเชื้อ Streptococcus group A - ผู้ป่วยที่มีประวัติเป็นโรคไต - ผู้ป่วยที่รับประทานยาต้านเชื้อ Streptococcus group	- หากใช้ติดต่อกันเป็นเวลานาน อาจทำให้เซลล์เยื่อเมือกของลำไส้ - หากใช้พิทาเซลายโรจติดต่อกัน 3 วัน แล้วไม่หาย หรือมีอาการรุนแรงขึ้นระหว่างใช้ยา ควรหยุดใช้และพบแพทย์ - ควรระวังการใช้ร่วมกับสารกันเลือดเป็นลิ่ม (anticoagulants) และยาต้านการจับตัวของเกล็ดเลือด (antiplatelets) - ควรระวังการใช้ร่วมกับยาลดความดันเลือดเพราะอาจเสริมฤทธิ์กันได้ - ควรระวังการใช้ร่วมกับยาที่รบกวนการทำงานของเอนไซม์ Cytochrome P450 (CYP) เนื่องจากพิทาเซลายโรจมีฤทธิ์ยับยั้งเอนไซม์ CYP1A2, CYP2C9 และ CYP3A4	อาจทำให้เกิดอาการผิดปกติของทางเดินอาหาร เช่น ปวดท้อง ท้องเดิน คลื่นไส้ เบื่ออาหาร วิงเวียนศีรษะ ใจสั่นและอาจเกิดลมพิษได้
กลุ่มอาการทางจุลิตศาสตร์ในวิชา	ยาไฟพรอซอกลีป ชนิดแคปซูล	แคปซูลแข็ง (hard Capsule)	ในเมยา 71 กรัม ประกอบด้วย 1. รากเจมมูลเพลิงแดง สารส้มระตุ แก่นแสมทะเล ฝางมะกรูด การบูร หนังกิลละ 6 กรัม 2. เหม้าฉินน้อย เหม้ากระเทือ เหม้าซ่า เหม้าโพล เหมื่อมะรุมน หนังกิลละ 6 กรัม	ขับน้ำควาปลาในเรือนไฟ ช่วยให้นิณฑลูก เข้าอยู่	ชนิดแคปซูล รับประทานครั้งละ 1 กรัม วันละ 3 ครั้ง ก่อนอาหาร ให้รับประทานจนกว่าน้ำควาปลาจะหมด แต่ไม่เกิน 15 วัน		- ห้ามใช้ในหญิงตั้งครรภ์หลังคลอด หญิงตั้งครรภ์ และผู้ที่มีไข้ - ห้ามใช้ในหญิงที่ผ่าคลอด เนื่องจากทำให้แผลหายช้า	ควรระวังการใช้ยาอย่างค่อนเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในผู้ป่วยที่มีความผิดปกติของตับ ไต เนื่องจากอาจเกิดการสะสมของยาและเกิดพิษได้	
กลุ่มอาการทางจุลิตศาสตร์ในวิชา	ยาไฟพรอซอกลีป ชนิดผง	ผง (powder)	ในเมยา 71 กรัม ประกอบด้วย 1. รากเจมมูลเพลิงแดง สารส้มระตุ แก่นแสมทะเล ฝางมะกรูด การบูร หนังกิลละ 6 กรัม 2. เหม้าฉินน้อย เหม้ากระเทือ เหม้าซ่า เหม้าโพล เหมื่อมะรุมน หนังกิลละ 6 กรัม	ขับน้ำควาปลาในเรือนไฟ ช่วยให้นิณฑลูก เข้าอยู่	ชนิดผง รับประทานครั้งละ 1 กรัม ละลายน้ำสุก วันละ 3 ครั้ง ก่อนอาหาร ให้รับประทานจนกว่าน้ำควาปลาจะหมด แต่ไม่เกิน 15 วัน		- ห้ามใช้ในหญิงตั้งครรภ์หลังคลอด หญิงตั้งครรภ์ และผู้ที่มีไข้ - ห้ามใช้ในหญิงที่ผ่าคลอด เนื่องจากทำให้แผลหายช้า	ควรระวังการใช้ยาอย่างค่อนเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในผู้ป่วยที่มีความผิดปกติของตับ ไต เนื่องจากอาจเกิดการสะสมของยาและเกิดพิษได้	
กลุ่มอาการทางจุลิตศาสตร์ในวิชา	ยาไฟพรอซอกลีป ชนิดเม็ด	เม็ด (tablet)	ในเมยา 71 กรัม ประกอบด้วย 1. รากเจมมูลเพลิงแดง สารส้มระตุ แก่นแสมทะเล ฝางมะกรูด การบูร หนังกิลละ 6 กรัม 2. เหม้าฉินน้อย เหม้ากระเทือ เหม้าซ่า เหม้าโพล เหมื่อมะรุมน หนังกิลละ 6 กรัม	ขับน้ำควาปลาในเรือนไฟ ช่วยให้นิณฑลูก เข้าอยู่	ชนิดเม็ด รับประทานครั้งละ 1 กรัม วันละ 3 ครั้ง ก่อนอาหาร ให้รับประทานจนกว่าน้ำควาปลาจะหมด แต่ไม่เกิน 15 วัน		- ห้ามใช้ในหญิงตั้งครรภ์หลังคลอด หญิงตั้งครรภ์ และผู้ที่มีไข้ - ห้ามใช้ในหญิงที่ผ่าคลอด เนื่องจากทำให้แผลหายช้า	ควรระวังการใช้ยาอย่างค่อนเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในผู้ป่วยที่มีความผิดปกติของตับ ไต เนื่องจากอาจเกิดการสะสมของยาและเกิดพิษได้	
กลุ่มอาการทางจุลิตศาสตร์ในวิชา	ยาไฟห้ากอง ชนิดแคปซูล	แคปซูลแข็ง (hard Capsule)	ในเมยา 100 กรัม ประกอบด้วย รากเจมมูลเพลิงแดง เหม้าฉิง พริกไทยอ่อน สารส้มระตุ ฝัก	ขับน้ำควาปลาในเรือนไฟ ช่วยให้นิณฑลูก เข้าอยู่	ชนิดแคปซูล รับประทานครั้งละ 1 - 1.5 กรัม วันละ 3 ครั้ง ก่อนอาหาร ให้รับประทานจนกว่าน้ำควาปลาจะหมด แต่		- ห้ามใช้ในหญิงตั้งครรภ์หลังคลอด หญิงตั้งครรภ์ และผู้ที่มีไข้ - ห้ามใช้ในหญิงที่ผ่าคลอด		
กลุ่มอาการทางจุลิตศาสตร์ในวิชา	ยาไฟห้ากอง ชนิดผง	ผง (powder)	ในเมยา 100 กรัม ประกอบด้วย รากเจมมูลเพลิงแดง เหม้าฉิง พริกไทยอ่อน สารส้มระตุ ฝัก	ขับน้ำควาปลาในเรือนไฟ ช่วยให้นิณฑลูก เข้าอยู่	ชนิดผง รับประทานครั้งละ 1 - 1.5 กรัม ละลายน้ำสุก วัน ละ 3 ครั้ง ก่อนอาหาร ให้รับประทานจนกว่า		- ห้ามใช้ในหญิงตั้งครรภ์หลังคลอด หญิงตั้งครรภ์ และผู้ที่มีไข้ - ห้ามใช้ในหญิงที่ผ่าคลอด		
กลุ่มอาการทางจุลิตศาสตร์ในวิชา	ยาไฟห้ากอง ชนิดเม็ด	เม็ด (tablet)	ในเมยา 100 กรัม ประกอบด้วย รากเจมมูลเพลิงแดง เหม้าฉิง พริกไทยอ่อน สารส้มระตุ ฝัก	ขับน้ำควาปลาในเรือนไฟ ช่วยให้นิณฑลูก เข้าอยู่	ชนิดเม็ด รับประทานครั้งละ 1 - 1.5 กรัม วันละ 3 ครั้ง ก่อนอาหาร ให้รับประทานจนกว่าน้ำควาปลาจะหมด แต่		- ห้ามใช้ในหญิงตั้งครรภ์หลังคลอด หญิงตั้งครรภ์ และผู้ที่มีไข้ - ห้ามใช้ในหญิงที่ผ่าคลอด		
ยาวิจากกลุ่มอาการทางระบบทางเดินอาหาร (กลุ่มยาขับลม บรรเทาอาการท้องอืด ท้องเฟ้อ)	ยามหาจักรใหญ่ ชนิดแคปซูล	แคปซูลแข็ง (hard Capsule)	ในเมยา 114 กรัม ประกอบด้วย 1. ใบกระพี้โหนด หนัก 60 กรัม 2. ยาคำชะตุ หนัก 8 กรัม 3. โกลสู่อ โกลสูเฆมา โกลสูปะลา โกลสูกัณฑข้าว โกลสูกระตุก เฝียนด้า เฝียนแดง เฝียนข้าว เฝียนข้าวเปลือก เฝียนยาวพาดิน เนื้อ ลูกสมอไทย เนื้อลูกสมอพิฆาก เนื้อ ลูกมะขามป้อม ลูกจันทน์ ดอกจันทน์ ลูกกระว้น ดอกกานท อยู่ รากชะเอมเทศ เมล็ดโหรพา ลูกคำซาลา สารส้มระตุ เหม้าฉินน้อย หัวกระเทียม หนังกิลละ 2 กรัม	แก้ลมพราง แก้อาการท้องอืด ท้องเฟ้อ	เด็ก อายุ 6 - 12 ปี รับประทานครั้งละ 1.5 กรัม วัน ละ 2 ครั้ง เช้าและเย็น ก่อนอาหาร		- ควรระวังการรับประทานร่วมกับยาในกลุ่มสารกันเลือดเป็นลิ่ม (anticoagulants) และยาต้านการจับตัวของเกล็ดเลือด (antiplatelets) - หากรับประทานแล้วมีอาการท้องเสีย ควรหยุดรับประทานยา		

กลุ่มอาการ	ชื่อยา	รูปแบบยา	ตัวยา	สรรพคุณ	วิธีกิน/วิธีใช้	น้ำกระสายให้ใช้	ข้อห้าม	คำเตือน	อาการไม่พึงประสงค์
ยาวิชากลุ่มอาการทางระบบทางเดินอาหาร (กลุ่มยาขับลม บรรเทาอาการท้องอืด ท้องเฟ้อ)	ยามหาจักรใหญ่ ชนิดแคปซูล	เม็ด (tablet)	ในมยา 114 กรัม ประกอบด้วย 1. โประฟีนโหม หนัก 60 กรัม 2. ยาคำสตุ หนัก 8 กรัม 3. โกลูตอล โกลูเมทา โกลูฟูปลา โกลูฟูกันซิว โกลูโรตุดา เยียนต้า เยียนแดง เยียนข้าว เยียน ข้าวเปลือก เยียนยาวพาดิ เนื้อ ลูกสมอไทย เนื้อลูกสมอพิฆาก เนื้อ ลูกมะขามป้อม ลูกจันทน์ ดอกจันทน์ ลูกกระวั้น ดอกทานพ ลู่ จากชะเอมเทศ เมล็ดโหระพา ลูกดำชิลลา สารส้มสตุ เหน้จันมัน อ้อย หัวกระเทียม หนักสังละ 2 กรัม	แก้ลมทรวง แก้อาการท้องอืด ท้องเฟ้อ	แก้ลมเซาง เด็ก อายุ 1 – 5 ขวบ รับประทานครั้งละ 500 มิลลิกรัม - 1.5 กรัม ละลายน้ำสุกเพิ่มและลดได้ ตามส่วน วันละ 2 ครั้ง เช้าและเย็น ก่อนอาหาร บรรเทาอาการท้องอืด ท้องเฟ้อ เด็ก อายุ 1 – 5 ขวบ รับประทานครั้งละ 500 มิลลิกรัม - 1.5 กรัม ละลายน้ำสุกเพิ่มและลดได้ ตามส่วน วันละ 2 ครั้ง เช้าและเย็น ก่อนอาหาร			- ควรระวังการรับประทานร่วมกับยาในกลุ่มสารกันเลือดเป็นลิ่ม (anticoagulant) และยาต้านการจับตัวของเกล็ดเลือด (antiplatelets) - หากรับประทานแล้วมีอาการท้องอืด ควรหยุดรับประทานยา	
ยาวิชากลุ่มอาการทางระบบทางเดินอาหาร (กลุ่มยาขับลม บรรเทาอาการท้องอืด ท้องเฟ้อ)	ยามหาจักรใหญ่ ชนิดผง	ผง (powder)	ในมยา 114 กรัม ประกอบด้วย 1. โประฟีนโหม หนัก 60 กรัม 2. ยาคำสตุ หนัก 8 กรัม 3. โกลูตอล โกลูเมทา โกลูฟูปลา โกลูฟูกันซิว โกลูโรตุดา เยียนต้า เยียนแดง เยียนข้าว เยียน ข้าวเปลือก เยียนยาวพาดิ เนื้อ ลูกสมอไทย เนื้อลูกสมอพิฆาก เนื้อ ลูกมะขามป้อม ลูกจันทน์ ดอกจันทน์ ลูกกระวั้น ดอกทานพ ลู่ จากชะเอมเทศ เมล็ดโหระพา ลูกดำชิลลา สารส้มสตุ เหน้จันมัน อ้อย หัวกระเทียม หนักสังละ 2 กรัม	แก้ลมทรวง แก้อาการท้องอืด ท้องเฟ้อ	แก้ลมเซาง เด็ก อายุ 1 – 5 ขวบ รับประทานครั้งละ 500 มิลลิกรัม - 1.5 กรัม ละลายน้ำสุกเพิ่มและลดได้ ตามส่วน วันละ 2 ครั้ง เช้าและเย็น ก่อนอาหาร บรรเทาอาการท้องอืด ท้องเฟ้อ เด็ก อายุ 1 – 5 ขวบ รับประทานครั้งละ 500 มิลลิกรัม - 1.5 กรัม ละลายน้ำสุกเพิ่มและลดได้ ตามส่วน วันละ 2 ครั้ง เช้าและเย็น ก่อนอาหาร			- ควรระวังการรับประทานร่วมกับยาในกลุ่มสารกันเลือดเป็นลิ่ม (anticoagulant) และยาต้านการจับตัวของเกล็ดเลือด (antiplatelets) - หากรับประทานแล้วมีอาการท้องอืด ควรหยุดรับประทานยา	
ยามแก้ไข้	ยามหานิลแห่งทอง ชนิดเม็ด	เม็ด (tablet)	ในมยา 103 กรัม ประกอบด้วย 1. เนื้อโสมลิศละน้ำมันอูย (สุม) หยาบตะค้า (สุม) แล็ดมะถอก (สุม) ลูกมะคำดีควาย (สุม) ถ่านไม้สัก แก่นจันทน์แดง แก่นจันทน์เทศ ใบ พิณเสน ใบย่านาง หมักหอม หนัก สังละ 10 กรัม 2. เยี่ยนจันคัวให้เหลือง 3 กรัม	1. แก้ไข้กาน ทัด อีลุย ฮีเส (บรรเทา อาการไข้จากไข้กาน ทัด และอีลุย ฮีเส) 2. แก้ร้อนในกระหายน้ำ	ชนิดเม็ด ผู้ใหญ่ รับประทานครั้งละ 1.5 - 2 กรัม วันละ 2 ครั้ง เช้า และเย็น ก่อนอาหาร เด็ก อายุ 6 - 12 ปี รับประทานครั้งละ 500 มิลลิกรัม - 1 กรัม วันละ 2 ครั้ง เช้าและเย็น ก่อนอาหาร			- ไม่แนะนำให้ใช้ในมีที่สงสัยว่าเป็นไข้เลือดออก เนื่องจากอาจคง อาการของไข้เลือดออก - หากใช้มาเป็นเวลานานเกิน 3 วัน แล้วอาการไม่ดีขึ้น ควรปรึกษา แพทย์	
ยามแก้ไข้	ยามหานิลแห่งทอง ชนิดแคปซูล	แคปซูลแข็ง (hard Capsule)	ในมยา 103 กรัม ประกอบด้วย 1. เนื้อโสมลิศละน้ำมันอูย (สุม) หยาบตะค้า (สุม) แล็ดมะถอก (สุม) ลูกมะคำดีควาย (สุม) ถ่านไม้สัก แก่นจันทน์แดง แก่นจันทน์เทศ ใบ พิณเสน ใบย่านาง หมักหอม หนัก สังละ 10 กรัม 2. เยี่ยนจันคัวให้เหลือง 3 กรัม	1. แก้ไข้กาน ทัด อีลุย ฮีเส (บรรเทา อาการไข้จากไข้กาน ทัด และอีลุย ฮีเส) 2. แก้ร้อนในกระหายน้ำ	ชนิดแคปซูล ผู้ใหญ่ รับประทานครั้งละ 1.5 - 2 กรัม วันละ 2 ครั้ง เช้า และเย็น ก่อนอาหาร เด็ก อายุ 6 - 12 ปี รับประทานครั้งละ 500 มิลลิกรัม - 1 กรัม วันละ 2 ครั้ง เช้าและเย็น ก่อนอาหาร			- ไม่แนะนำให้ใช้ในมีที่สงสัยว่าเป็นไข้เลือดออก เนื่องจากอาจคง อาการของไข้เลือดออก - หากใช้มาเป็นเวลานานเกิน 3 วัน แล้วอาการไม่ดีขึ้น ควรปรึกษา แพทย์	
ยามแก้ไข้	ยามหานิลแห่งทอง ชนิดผง	ผง (powder)	ในมยา 103 กรัม ประกอบด้วย 1. เนื้อโสมลิศละน้ำมันอูย (สุม) หยาบตะค้า (สุม) แล็ดมะถอก (สุม) ลูกมะคำดีควาย (สุม) ถ่านไม้สัก แก่นจันทน์แดง แก่นจันทน์เทศ ใบ พิณเสน ใบย่านาง หมักหอม หนัก สังละ 10 กรัม 2. เยี่ยนจันคัวให้เหลือง 3 กรัม	1. แก้ไข้กาน ทัด อีลุย ฮีเส (บรรเทา อาการไข้จากไข้กาน ทัด และอีลุย ฮีเส) 2. แก้ร้อนในกระหายน้ำ	ชนิดผง ผู้ใหญ่ รับประทานครั้งละ 1.5 - 2 กรัม ละลายน้ำสุก วัน ละ 2 ครั้ง เช้าและเย็น ก่อนอาหาร เด็ก อายุ 6 - 12 ปี รับประทานครั้งละ 500 มิลลิกรัม - 1 กรัม ละลาย น้ำสุก วันละ 2 ครั้ง เช้าและเย็น ก่อนอาหาร			- ไม่แนะนำให้ใช้ในมีที่สงสัยว่าเป็นไข้เลือดออก เนื่องจากอาจคง อาการของไข้เลือดออก - หากใช้มาเป็นเวลานานเกิน 3 วัน แล้วอาการไม่ดีขึ้น ควรปรึกษา แพทย์	

กลุ่มอาการ	ชื่อยา	รูปแบบยา	ตัวยา	สรรพคุณ	วิธีกิน/วิธีใช้	น้ำกระสายให้ใช้	ข้อห้าม	คำเตือน	อาการไม่พึงประสงค์
ยาชักจากกลุ่มอาการทางระบบทางเดินอาหาร (กลุ่มยาบรรเทาอาการท้องผูก)	ยามะขามแขก ชนิดแคปซูล	แคปซูลแข็ง (hard Capsule)	มะขามแขก	บรรเทาอาการท้องผูก	รับประทานครั้งละ 800 มิลลิกรัม - 1.2 กรัม ก่อนนอน		ผู้ป่วยที่มีภาวะทางเดินอาหารอุดตัน (gastrointestinal obstruction) หรือปวดท้องโดยไม่ทราบสาเหตุ	- ควรระวังการใช้ในเด็กอายุต่ำกว่า 12 ปีหรือในผู้ป่วยที่มีภาวะอักเสบในทางเดินอาหาร อาจทำให้เกิดไตอักเสบ (nephritis) - ไม่ควรใช้ติดต่อกันเป็นเวลานาน เพราะจะทำให้ท้องเสีย ซึ่งส่งผลให้มีการสูญเสียน้ำและเกลือแร่มากเกินไปโดยเฉพาะโพแทสเซียม	ปวดมวนท้อง ผื่นคัน
ยามีซี แพ้ร้อนใน	ยามะระซิงก ชนิดซอง	ถุงซอง (sachet)	มะระซิงก	แพ้ซี แพ้ร้อนใน เจริญอาหาร	ชนิดซอง รับประทานครั้งละ 1 - 2 กรัม ชงน้ำร้อนประมาณ 120 - 200 มิลลิลิตร วันละ 3 ครั้ง ก่อนอาหาร		ห้ามใช้ในเด็กหรือในหญิงให้นมบุตร เนื่องจากมีรายงานว่าทำให้ระดับน้ำตาลในเลือดลดลงอย่างมากจนเกิดอาการชักในเด็กได้	- ไม่แนะนำให้ใช้ในผู้ที่มีระดับน้ำตาลในเลือดต่ำเกินไปเนื่องจากอาจบดบังอาการของไข้เลือดออก - หากใช้ยาเป็นเวลานานเกิน 3 วันแล้ว อาการไม่ดีขึ้น ควรปรึกษาแพทย์ - ควรระวังการใช้ ร่วมกับยาลดน้ำตาลในเลือดชนิดรับประทาน (Oral Hypoglycemic Agents) อื่น ๆ หรือร่วมกับสารอินซูลิน เพราะอาจทำให้เกิดการเสริมฤทธิ์กันได้ - ควรระวังการใช้ในผู้ป่วยโรคตับ เพราะเคยมีรายงานว่าทำให้เกิดตับอักเสบได้	คลื่นไส้ วิงเวียน ซาปลายมีอยู่ปลายเท้า hypoglycemic coma อาการชักในเด็ก ท้องเดิน ท้องอืด ปวดศีรษะ และอาจมีระดับเอนไซม์ gamma - glutamy/ transferase และ alkaline phosphatase ในเลือดได้
ยามีซี แพ้ร้อนใน	ยามะระซิงก ชนิดแคปซูล	แคปซูลแข็ง (hard Capsule)	มะระซิงก	แพ้ซี แพ้ร้อนใน เจริญอาหาร	รับประทานครั้งละ 500 มิลลิกรัม - 1 กรัม วันละ 3 ครั้ง ก่อนอาหาร		ห้ามใช้ในเด็กหรือในหญิงให้นมบุตร เนื่องจากมีรายงานว่าทำให้ระดับน้ำตาลในเลือดลดลงอย่างมากจนเกิดอาการชักในเด็กได้	- ไม่แนะนำให้ใช้ในผู้ที่มีระดับน้ำตาลในเลือดต่ำเกินไปเนื่องจากอาจบดบังอาการของไข้เลือดออก - หากใช้ยาเป็นเวลานานเกิน 3 วันแล้ว อาการขึ้น ควรปรึกษาแพทย์ - ควรระวังการใช้ ร่วมกับยาลดน้ำตาลในเลือดชนิดรับประทาน (Oral Hypoglycemic Agents) อื่น ๆ หรือร่วมกับสารอินซูลิน เพราะอาจทำให้เกิดการเสริมฤทธิ์กันได้ - ควรระวังการใช้ในผู้ป่วยโรคตับ เพราะเคยมีรายงานว่าทำให้เกิดตับอักเสบได้	คลื่นไส้ วิงเวียน ซาปลายมีอยู่ปลายเท้า hypoglycemic coma อาการชักในเด็ก ท้องเดิน ท้องอืด ปวดศีรษะ และอาจมีระดับเอนไซม์ gamma - glutamy/ transferase และ alkaline phosphatase ในเลือดได้
ยาชักจากกลุ่มอาการทางระบบเดินอาหาร (กลุ่มยาขับลม บรรเทาอาการท้องอืด ท้องเฟ้อ)	ยามินธราตุ ชนิดแคปซูล	แคปซูลแข็ง (hard Capsule)	ในมยงยา 93 กรัม ประกอบด้วย 1. เพร้าสิง ลูกเบญจกานี หน้ำสิงละ 9 กรัม 2. โกลุสอ โกลุชเมฆา โกลุหวับัว โกลุเซียง โกลุจุฆาัมพา เทียนดำ เทียนแดง เทียนขาว เทียนข้าวเปลือก เทียนคาคักแคน ลูฉักชีล้อม ลูฉักชีลา หัว กระเทียม เปลือกสนุลนัง เปลือกไม้มัน แก่นจันทน์แดง แก่นจันทน์เทศ ดอกกานพลู ดอกคินบี่ รากข้าว เฉากะคัน ราก เจตมูลเพลิงแดง พริกไทยล่อน ลูกจันทน์ การบูร หน้ำสิงละ 3 กรัม	บรรเทาอาการท้องอืด ท้องเฟ้อ แก้อาตุไม่ปกติ	ชนิดแคปซูล ผู้ใหญ่ รับประทานครั้งละ 1 กรัม วันละ 3 ครั้ง ก่อนอาหาร เด็ก อายุ 6 - 12 ปี รับประทานครั้งละ 500 มิลลิกรัม วันละ 3 ครั้ง ก่อนอาหาร		- ห้ามใช้ในเด็กอายุต่ำกว่า 1 ขวบ เนื่องจากเป็นยาระส่อน ทำให้สิ้นปากแสบร้อนได้ - ห้ามใช้ในหญิงตั้งครรภ์ และผู้มีไข้	- ควรระวังการรับประทานร่วมกับยาในกลุ่มสารที่เลือดเป็นนิม (anticoagulant) และยาต้านการจับตัวของเกล็ดเลือด (antiplatelets) - ควรระวังการใช้ยาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในผู้ป่วยที่มีความผิดปกติของตับ ไต เนื่องจากอาจเกิดการสะสมของยาและเกิดพิษได้	
ยาชักจากกลุ่มอาการทางระบบเดินอาหาร (กลุ่มยาขับลม บรรเทาอาการท้องอืด ท้องเฟ้อ)	ยามินธราตุ ชนิดเม็ด	เม็ด (tablet)	ในมยงยา 93 กรัม ประกอบด้วย 1. เพร้าสิง ลูกเบญจกานี หน้ำสิงละ 9 กรัม 2. โกลุสอ โกลุชเมฆา โกลุหวับัว โกลุเซียง โกลุจุฆาัมพา เทียนดำ เทียนแดง เทียนขาว เทียนข้าวเปลือก เทียนคาคักแคน ลูฉักชีล้อม ลูฉักชีลา หัว กระเทียม เปลือกสนุลนัง เปลือกไม้มัน แก่นจันทน์แดง แก่นจันทน์เทศ ดอกกานพลู ดอกคินบี่ รากข้าว เฉากะคัน ราก เจตมูลเพลิงแดง พริกไทยล่อน ลูกจันทน์ การบูร หน้ำสิงละ 3 กรัม	บรรเทาอาการท้องอืด ท้องเฟ้อ แก้อาตุไม่ปกติ	ชนิดเม็ด ผู้ใหญ่ รับประทานครั้งละ 1 กรัม วันละ 3 ครั้ง ก่อนอาหาร เด็ก อายุ 6 - 12 ปี รับประทานครั้งละ 500 มิลลิกรัม วันละ 3 ครั้ง ก่อนอาหาร		- ห้ามใช้ในเด็กอายุต่ำกว่า 1 ขวบ เนื่องจากเป็นยาระส่อน ทำให้สิ้นปากแสบร้อนได้ - ห้ามใช้ในหญิงตั้งครรภ์ และผู้มีไข้	- ควรระวังการรับประทานร่วมกับยาในกลุ่มสารที่เลือดเป็นนิม (anticoagulant) และยาต้านการจับตัวของเกล็ดเลือด (antiplatelets) - ควรระวังการใช้ยาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในผู้ป่วยที่มีความผิดปกติของตับ ไต เนื่องจากอาจเกิดการสะสมของยาและเกิดพิษได้	

กลุ่มอาการ	ชื่อยา	รูปแบบยา	ตัวยา	สรรพคุณ	วิธีกิน/วิธีใช้	น้ำกระสายที่ใช้	ข้อห้าม	คำเตือน	อาการไม่พึงประสงค์
ยาใช้จากกลุ่มอาการทางระบบเดินอาหาร (กลุ่มยาขับลม บรรเทาอาการท้องอืด ท้องเฟ้อ)	ยามินธราดู ชนิดผง	ผง (powder)	ในมยา 93 กรัม ประกอบด้วย 1. เหล้าจีน ลูกเบญจกัญ หนักสิ่งละ 9 กรัม 2. โกลูทิกกรา โกลูสโกลูทิวัว โกลูเซียง โกลูซุมล้า หนักสิ่งละ 9 กรัม 3. โกลูทิกกรา โกลูสโกลูทิวัว โกลูเซียง โกลูซุมล้า หนักสิ่งละ 9 กรัม 4. โกลูทิกกรา โกลูสโกลูทิวัว โกลูเซียง โกลูซุมล้า หนักสิ่งละ 9 กรัม 5. แก่นสมนเทศ ลูกจันทน์ ดอกจันทน์ เถาสะคัน เปลือกสมุลแว้ง ดอกตี่เบลี พริกไทยอ่อน เหน้จี่ซิง เปลือกกอนแซเขต หนักสิ่งละ 5 กรัม	บรรเทาอาการท้องอืด ท้องเฟ้อ แก้อาตไม่ปกติ	ชนิดผง ผู้ใหญ่ รับประทานครั้งละ 1 กรัม เด็ก อายุ 6 - 12 ปี รับประทานครั้งละ 500 มิลลิกรัม ละลายน้ำสุก วันละ 3 ครั้ง ก่อนอาหาร		- ห้ามใช้ในเด็กอายุต่ำกว่า 1 ขวบ เนื่องจากเป็นยาขับร้อน ทำให้ลิ้นปากแสบร้อนได้ - ห้ามใช้ในหญิงตั้งครรภ์ และผู้มีไข้	- ควรระวังการรับประทานร่วมกับยาในกลุ่มสารกันเลือดเป็นลิ่ม (anticoagulant) และยาต้านการจับตัวของเกล็ดเลือด (antiplatelets) - ควรระวังการใช้ยาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในผู้ป่วยที่มีความผิดปกติของตับ ไต เนื่องจากอาจเกิดการสะสมของยาและเกิดพิษได้	
ยาใช้จากกลุ่มอาการทางระบบทางเดินอาหาร (กลุ่มยาบรรเทาโรคจิตดวงวารหนัก)	ยารจิตดวงมหากาฬ ชนิดเม็ด	เม็ด (tablet)	ในมยา 110 กรัม ประกอบด้วย 1. มดยอบตัว หนัก 5 กรัม 2. ขอบชะนางแดง (ทั้งต้น) ขอบชะนางขาว (ทั้งต้น) หนักสิ่งละ 5 กรัม 3. โกลูทิกกรา โกลูสโกลูทิวัว โกลูเซียง โกลูซุมล้า หนักสิ่งละ 5 กรัม 4. โกลูทิกกรา โกลูสโกลูทิวัว โกลูเซียง โกลูซุมล้า หนักสิ่งละ 5 กรัม 5. แก่นสมนเทศ ลูกจันทน์ ดอกจันทน์ เถาสะคัน เปลือกสมุลแว้ง ดอกตี่เบลี พริกไทยอ่อน เหน้จี่ซิง เปลือกกอนแซเขต หนักสิ่งละ 5 กรัม	บรรเทาอาการโรคจิตดวงวารหนัก	รับประทานครั้งละ 800 มิลลิกรัม - 1 กรัม วันละ 3 ครั้ง ก่อนอาหาร			- ควรระวังการรับประทานร่วมกับยาในกลุ่มสารกันเลือดเป็นลิ่ม (anticoagulant) และยาต้านการจับตัวของเกล็ดเลือด (antiplatelets) - ควรระวังการใช้ยาในหญิงตั้งครรภ์และให้นมบุตร	
ยาใช้จากกลุ่มอาการทางระบบทางเดินอาหาร (กลุ่มยาบรรเทาโรคจิตดวงวารหนัก)	ยารจิตดวงมหากาฬ ชนิดลูกกลอน	ลูกกลอน (pill)	ในมยา 110 กรัม ประกอบด้วย 1. มดยอบตัว หนัก 5 กรัม 2. ขอบชะนางแดง (ทั้งต้น) ขอบชะนางขาว (ทั้งต้น) หนักสิ่งละ 5 กรัม 3. โกลูทิกกรา โกลูสโกลูทิวัว โกลูเซียง โกลูซุมล้า หนักสิ่งละ 5 กรัม 4. โกลูทิกกรา โกลูสโกลูทิวัว โกลูเซียง โกลูซุมล้า หนักสิ่งละ 5 กรัม 5. แก่นสมนเทศ ลูกจันทน์ ดอกจันทน์ เถาสะคัน เปลือกสมุลแว้ง ดอกตี่เบลี พริกไทยอ่อน เหน้จี่ซิง เปลือกกอนแซเขต หนักสิ่งละ 5 กรัม	บรรเทาอาการโรคจิตดวงวารหนัก	รับประทานครั้งละ 800 มิลลิกรัม - 1 กรัม วันละ 3 ครั้ง ก่อนอาหาร			- ควรระวังการรับประทานร่วมกับยาในกลุ่มสารกันเลือดเป็นลิ่ม (anticoagulant) และยาต้านการจับตัวของเกล็ดเลือด (antiplatelets) - ควรระวังการใช้ยาในหญิงตั้งครรภ์และให้นมบุตร	

กลุ่มอาการ	ชื่อยา	รูปแบบยา	ตัวยา	สรรพคุณ	วิธีกิน/วิธีใช้	น้ำกระสายให้ใช้	ข้อห้าม	คำเตือน	อาการไม่พึงประสงค์
กลุ่มอาการของระบบทางเดินอาหาร (กลุ่มยาขับลม บรรเทาอาการท้องอืด ท้องเฟ้อ)	ยาอภัยสาลี ชนิดเม็ด	เม็ด (tablet)	ในมยา 181 กรัม ประกอบด้วย 1. ฟ้าทึบไลออน แก่นจันทน์เทศ หนัก สังกะ 16 กรัม รากจตุลเบเพลิงแดง หนัก 12 กรัม 2. หัวบุกรอ หนัก 15 กรัม เนื้อลูก มะอึไทย เนื้อลูกมะอึเทศ หนักสัง กะ 13 กรัม 3. เทียนแดง หนัก 11 กรัม เทียน ข้าวเปลือก หนัก 10 กรัม เทียน คาคึกคั้น หนัก 9 กรัม เทียนขาว	บำบัดโรคม บรรเทาอาการจุกเสียด แน่น	รับประทานครั้งละ 1.5 - 2 กรัม วันละ 2 ครั้ง เช้า และเย็น ก่อนอาหาร		ห้ามใช้ในหญิงตั้งครรภ์ และผู้ที่มิใช่	ควรระวังการรับประทานร่วมกับยาในกลุ่มสารกันเลือดเป็นลิ่ม (anticoagulant) และยาต้านการจับตัวของเกล็ดเลือด (antiplatelets)	
ยารักษากลุ่มอาการทางสูติศาสตร์ในเวชวิทยา	ยาสตรีหลังคลอด ชนิดยาต้ม	ต้ม	ในยา 130 กรัม ประกอบด้วย 1. แก่นแกล แก่นขุ่น ว่านชัก มดลูก แก่นห่างสน เถาสะค้าน รากจตุลเบเพลิงแดง ดอกสีเบลี โกลู เชียง ดอกกำแพงเจ็ดชั้น หนักสังกะ	ขับน้ำคาวปลา ช่วยโอบอุ้มตัวอ่อน ในหญิงหลังคลอด	นำยาใส่น้ำพอท่วม ต้มด้วยไฟปานกลาง นานครึ่ง ชั่วโมง นำเฉพาะส่วนน้ำมารับประทาน ครั้งละ 250 มิลลิกรัม วันละ 3 ครั้ง ก่อนอาหาร หรือดื่มแทนน้ำ รับประทานติดต่อกัน 1 สัปดาห์ หรือจนกว่า น้ำคาวปลาจะหมด แต่ไม่เกิน 15 วัน		ห้ามใช้ในหญิงจากเลือดหลังคลอด หญิงตั้งครรภ์ และผู้ที่มีไข้	- ควรระวังในการรับประทานร่วมกับยาในกลุ่มสารกันเลือดเป็นลิ่ม (anticoagulant) และยาต้านการจับตัวของเกล็ดเลือด (antiplatelets) - ควรระวังการใช้ยาในผู้ป่วยที่มีแผลของเยื่อเมือก	
ยารักษากลุ่มอาการทางกล้ามเนื้อและกระดูก (ยาสำหรับรับประทาน)	ยาสหัสธารา ชนิดลูกกลอน	ลูกกลอน (pill)	ในมยา 1,000 กรัม ประกอบด้วย 1. ฟ้าทึบไลออน หนัก 240 กรัม รากจตุลเบเพลิงแดง หนัก 224 กรัม ดอกสีเบลี หนัก 96 กรัม ฟ้า ทึบเทศ หนัก 48 กรัม 2. เนื้อลูกมะอึไทย หนัก 104 กรัม รากทองแดง หนัก 80 กรัม 3. เหง้าว่านน้ำ หนัก 88 กรัม 4. การบูร หนัก 14 กรัม ดอกจันทน์ หนัก 13 กรัม เทียน แดง หนัก 11 กรัม ลูกจันทน์ หนัก 12 กรัม เทียนคาคึกคั้น มหาหงส์ หนักสังกะ 10 กรัม เทียนสัตตบุษย์ หนัก 9 กรัม เทียน ขาว รากจิงจ้อ หนักสังกะ 8 กรัม เทียนคำ หนัก 7 กรัม โกลูกักรา หนัก 6 กรัม โกลูเขมาหนัก 5 กรัม โกลูกันพร้าว หนัก 4 กรัม โกลู ขุมปลา หนัก 3 กรัม	ขับลมในเส้น แก้อิโรคมกองหยาบ	รับประทานครั้งละ 1 - 1.5 กรัม วันละ 3 ครั้ง ก่อน อาหาร		ห้ามใช้ในหญิงตั้งครรภ์ และผู้ที่มีไข้	- ควรระวังการบริโภคในผู้ป่วยโรคความดันเลือดสูง โรคหัวใจ ผู้ป่วย โรคแผลเปื่อยเพปติก และกรดไหลย้อน เนื่องจากเป็นตำรับยาสรร้อน - ควรระวังการใช้ยาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในผู้ป่วยที่มีความ วิตกกังวลของระดับ โด เนื่องจากอาจเกิดการระดมอาการรุนแรงและ เกิดพิษได้ - ควรระวังการใช้ ร่วมกับยา phenytoin, propranolol, theophylline และ rifampicin เนื่องจากตำรับนี้มีฟริกไทยใน ปริมาณสูง	ร้อนท้อง แสบท้อง คลื่นไส้ คอแห้ง ผื่นคัน
ยารักษากลุ่มอาการทางกล้ามเนื้อและกระดูก (ยาสำหรับรับประทาน)	ยาสหัสธารา ชนิดผง	ผง (powder)	ในมยา 1,000 กรัม ประกอบด้วย 1. ฟ้าทึบไลออน หนัก 240 กรัม รากจตุลเบเพลิงแดง หนัก 224 กรัม ดอกสีเบลี หนัก 96 กรัม ฟ้า ทึบเทศ หนัก 48 กรัม 2. เนื้อลูกมะอึไทย หนัก 104 กรัม รากทองแดง หนัก 80 กรัม 3. เหง้าว่านน้ำ หนัก 88 กรัม 4. การบูร หนัก 14 กรัม ดอกจันทน์ หนัก 13 กรัม เทียน แดง หนัก 11 กรัม ลูกจันทน์ หนัก 12 กรัม เทียนคาคึกคั้น มหาหงส์ หนักสังกะ 10 กรัม เทียนสัตตบุษย์ หนัก 9 กรัม เทียน ขาว รากจิงจ้อ หนักสังกะ 8 กรัม เทียนคำ หนัก 7 กรัม โกลูกักรา หนัก 6 กรัม โกลูเขมาหนัก 5 กรัม โกลูกันพร้าว หนัก 4 กรัม โกลู ขุมปลา หนัก 3 กรัม	ขับลมในเส้น แก้อิโรคมกองหยาบ	รับประทานครั้งละ 1 - 1.5 กรัม วันละ 3 ครั้ง ก่อน อาหาร		ห้ามใช้ในหญิงตั้งครรภ์ และผู้ที่มีไข้	- ควรระวังการบริโภคในผู้ป่วยโรคความดันเลือดสูง โรคหัวใจ ผู้ป่วย โรคแผลเปื่อยเพปติก และกรดไหลย้อน เนื่องจากเป็นตำรับยาสรร้อน - ควรระวังการใช้ยาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในผู้ป่วยที่มีความ วิตกกังวลของระดับ โด เนื่องจากอาจเกิดการระดมอาการรุนแรงและ เกิดพิษได้ - ควรระวังการใช้ ร่วมกับยา phenytoin, propranolol, theophylline และ rifampicin เนื่องจากตำรับนี้มีฟริกไทยใน ปริมาณสูง	ร้อนท้อง แสบท้อง คลื่นไส้ คอแห้ง ผื่นคัน

กลุ่มอาการ	ชื่อยา	รูปแบบยา	ตัวยา	สรรพคุณ	วิธีกิน/วิธีใช้	น้ำกระสายยาก็ใช้	ข้อห้าม	คำเตือน	อาการไม่พึงประสงค์	
ยาชักจากกลุ่มอาการทางกล้ามเนื้อและกระดูก (ยาสำหรับรับประทาน)	ยาสิทธิารธา ชนิดแคปซูล	แคปซูลแข็ง (hard Capsule)	ในมยา 1,000 กรัม ประกอบด้วย 1. พริกไทยอ่อน หนัก 240 กรัม รากงตุลผลแห้งแดง หนัก 224 กรัม ดอกคัสตี หนัก 96 กรัม หัตศคุณเทศ หนัก 48 กรัม 2. เม็ลลुकษณโทย หนัก 104 กรัม รากคองเตก หนัก 80 กรัม 3. เพร้าว่านน้ำ หนัก 88 กรัม 4. การบูร หนัก 14 กรัม ดอกจันทน์ หนัก 13 กรัม เทียนแดง หนัก 11 กรัม ลูกจันทน์ หนัก 12 กรัม เทียนคาลักแดน มหาหงส์ หนักสิ่งละ 10 กรัม เทียนสัตตบุษย์ หนัก 9 กรัม เทียนขาว รากจิงจ้อ หนักสิ่งละ 8 กรัม เทียนดำ หนัก 7 กรัม โกฐกักรวรา หนัก 6 กรัม โกฐเขมาหนัก 5 กรัม โกฐกักรวรา หนัก 4 กรัม โกฐจุฬา หนัก 3 กรัม	ขับลมในเส้น แก้โรคมองหยาบ	รับประทานครั้งละ 1 - 1.5 กรัม วันละ 3 ครั้ง ก่อนอาหาร			ห้ามใช้ในหญิงตั้งครรภ์ และผู้ที่มีไข้	- ควรระวังการบริโภคในผู้ป่วยโรคความดันเลือดสูง โรคหัวใจ ผู้ป่วยโรคแผลเยื่อเพปติก และกรดไหลย้อน เนื่องจากเป็นตำรายาารร้อน - ควรระวังการใช้ยาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในผู้ป่วยที่มีความผิดปกติของตับ ไต เนื่องจากอาจเกิดการสะสมของยาและเกิดพิษได้ - ควรระวังการใช้ ร่วมกับยา phenytoin, propranolol, theophylline และ rifampicin เนื่องจากสารนี้มีพิษจำกัโทษในปริมาณสูง	ร้อนท้อง แสบท้อง คลื่นไส้ คอแห้ง ผื่นคัน
ยานแก้ไอ แก้ร้อนใน	ยาหญ้าปักกิ่ง ชนิดซอง	ซองซอง (sachet)	หญ้าปักกิ่ง	แก้ไอ แก้ร้อนใน แก้กำน้หลังเสี่ย	รับประทานครั้งละ 2 - 3 กรัม ซบน้ำร้อนประมาณ 120 - 200 มิลลิลิตร วันละ 3 ครั้ง ก่อนอาหาร			- ไม่แนะนำให้ใช้ในผู้สูงอายุที่เป็นไข้เลือดออกเนื่องจากอาจบ่งอาการของไข้เลือดออก - หากใช้ยาเป็นเวลานานเกิน 3 วัน แล้วอาการไม่ดีขึ้นควรปรึกษาแพทย์		
ยานแก้ไอ แก้ร้อนใน	ยาหญ้าปักกิ่ง ชนิดแคปซูล	แคปซูลแข็ง (hard Capsule)	หญ้าปักกิ่ง	แก้ไอ แก้ร้อนใน แก้กำน้หลังเสี่ย	รับประทานครั้งละ 400 - 500 มิลลิกรัม วันละ 3 ครั้ง ก่อนอาหาร			- ไม่แนะนำให้ใช้ในผู้สูงอายุที่เป็นไข้เลือดออกเนื่องจากอาจบ่งอาการของไข้เลือดออก - หากใช้ยาเป็นเวลานานเกิน 3 วัน แล้วอาการไม่ดีขึ้นควรปรึกษาแพทย์		
กลุ่มอาการทางระบบไหลเวียนโลหิต (แก้ลม)	ยาหอมแก้ลมวิงเวียน ชนิดผง	ผง (powder)	ในมยา 225 กรัมประกอบด้วย 1. รากชะเอมเทศ หนัก 32 กรัม แก่นจันทน์เทศ หนัก 24 กรัม 2. ดอกกานพลู โยธูเชียง โยธูหัวบัว รากผักหอม เกสรบัวหลวง หนักสิ่งละ 12 กรัม 3. เปลือกต้นสมุล่ง หนัก 10 กรัม เปลือกอบเชยยวน เปลือกอบเชเทศ กฤษณา กระลำพัก โยธูจุฬาลัมพา โยธูจุฬา เปลือกชะลูด	แก้ลมวิงเวียน อ่อนเพลีย นอนไม่หลับ	ชนิดผง รับประทานครั้งละ 600 มิลลิกรัม - 1 กรัม ละลายน้ำสุก เมื่อมีอาการ ทุก 3 - 4 ชั่วโมง ไม่ควรกินวันละ 3 ครั้ง			- ควรระวังการรับประทานร่วมกับยาในกลุ่มสารกันเลือดเป็นลิม (anticoagulants) และ ยาค้านการจับตัวของเกล็ดเลือด (antiplatelets) - ควรระวังการใช้กับผู้ป่วยที่มีประวัติแพ้เกสรดอกไม้		
กลุ่มอาการทางระบบไหลเวียนโลหิต (แก้ลม)	ยาหอมแก้ลมวิงเวียน ชนิดเม็ด	เม็ด (tablet)	ในมยา 225 กรัมประกอบด้วย 1. รากชะเอมเทศ หนัก 32 กรัม แก่นจันทน์เทศ หนัก 24 กรัม 2. ดอกกานพลู โยธูเชียง โยธูหัวบัว รากผักหอม เกสรบัวหลวง หนักสิ่งละ 12 กรัม 3. เปลือกต้นสมุล่ง หนัก 10 กรัม เปลือกอบเชยยวน เปลือกอบเชเทศ กฤษณา กระลำพัก โยธูจุฬาลัมพา โยธูจุฬา เปลือกชะลูด	แก้ลมวิงเวียน อ่อนเพลีย นอนไม่หลับ	รับประทานครั้งละ 600 มิลลิกรัม - 1 กรัม เมื่อมีอาการ ทุก 3 - 4 ชั่วโมง ไม่ควรกินวันละ 3 ครั้ง			- ควรระวังการรับประทานร่วมกับยาในกลุ่มสารกันเลือดเป็นลิม (anticoagulants) และ ยาค้านการจับตัวของเกล็ดเลือด (antiplatelets) - ควรระวังการใช้กับผู้ป่วยที่มีประวัติแพ้เกสรดอกไม้		

กลุ่มอาการ	ชื่อยา	รูปแบบยา	ตัวยา	สรรพคุณ	วิธีกิน/วิธีใช้	น้ำกระสายที่ใช้	ข้อห้าม	คำเตือน	อาการไม่พึงประสงค์
กลุ่มอาการทางระบบไหลเวียนโลหิต (แก๊สม)	ยาหอมทิฟโลสลด ชนิดผง	ผง (powder)	ในเมฆยา 142 กรัม ประกอบด้วย 1. ดอกทิวลิป ดอกบุนนาค ดอกสารภี ดอกมะลิ เกลสรบัวหลวง ดอกกระดังงา ดอกจำปา ดอกบัวจงกลณี หัวหัวโหลย กระชับ แก่นข่า แก่นจันทน์แดง แก่นจันทน์ขาว แก่นจันทน์เทศ กฤษณา เปลือกตะครูด เปลือกอบเชย เปลือกสมุลแห้ง แก่นสนเทศ เหง้าว่านน้ำ เพ็ญกระชาย หัวปรางะหอม ดอกคำไทย รากชะเอมเทศ แก่นสุรามฤต ลำต้นข่าต้น ลูกจันทน์ ดอกจันทน์ หนังกลิ้งละ 4 กรัม 2. โทสุล โทสุฆมา โทสุหัวบัว โทสุเชียง โทสุจุฬามันทา โทสุกระตุก โทสุกัมพริ้ว โทสุขุปลงา โทสุฆฎามังสี หนังกลิ้งละ 2 กรัม 3. เทียนคำ เทียนแดง เทียนขาว เทียนข้าวเปลือก เทียนทาดักแทน เทียนยาวพาดณี เทียนสัตตบุษย์ เทียนเกล็ดหอย เทียนตากบ หนังกลิ้งละ 1 กรัม 4. พิมเสน หนัก 2 กรัม การบูร	แก้ลมวิงเวียน	รับประทานครั้งละ 1 - 1.4 กรัม ละลายน้ำกระสายยา เมื่อมีอาการ ทก 3 - 4 ชั่วโมง ไม่ควรเกินวันละ 3 ครั้ง	น้ำดอกไม้หรือน้ำขุยก		- ควรระวังการรับประทานร่วมกับยาในกลุ่มสารกันเลือดเป็นลิ่ม (anticoagulant) และยาต้านการจับตัวของเกล็ดเลือด (antiplatelets) - ควรระวังการใช้ยาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในผู้ป่วยที่มีความผิดปกติของตับ ไต เนื่องจากอาจเกิดการสะสมของสารบูรและเกิดพิษได้ - ควรระวังการใช้ยาในผู้ป่วยที่แพ้แอลกอฮอล์	
กลุ่มอาการทางระบบไหลเวียนโลหิต (แก๊สม)	ยาหอมทิฟโลสลด ชนิดเม็ด	เม็ด (tablet)	ในเมฆยา 142 กรัม ประกอบด้วย 1. ดอกทิวลิป ดอกบุนนาค ดอกสารภี ดอกมะลิ เกลสรบัวหลวง ดอกกระดังงา ดอกจำปา ดอกบัวจงกลณี หัวหัวโหลย กระชับ แก่นข่า แก่นจันทน์แดง แก่นจันทน์ขาว แก่นจันทน์เทศ กฤษณา เปลือกตะครูด เปลือกอบเชย เปลือกสมุลแห้ง แก่นสนเทศ เหง้าว่านน้ำ เพ็ญกระชาย หัวปรางะหอม ดอกคำไทย รากชะเอมเทศ แก่นสุรามฤต ลำต้นข่าต้น ลูกจันทน์ ดอกจันทน์ หนังกลิ้งละ 4 กรัม 2. โทสุล โทสุฆมา โทสุหัวบัว โทสุเชียง โทสุจุฬามันทา โทสุกระตุก โทสุกัมพริ้ว โทสุขุปลงา โทสุฆฎามังสี หนังกลิ้งละ 2 กรัม 3. เทียนคำ เทียนแดง เทียนขาว เทียนข้าวเปลือก เทียนทาดักแทน เทียนยาวพาดณี เทียนสัตตบุษย์ เทียนเกล็ดหอย เทียนตากบ หนังกลิ้งละ 1 กรัม 4. พิมเสน หนัก 2 กรัม การบูร	แก้ลมวิงเวียน	รับประทานครั้งละ 1 - 1.4 กรัม เมื่อมีอาการ ทก 3 - 4 ชั่วโมง ไม่ควรเกินวันละ 3 ครั้ง			- ควรระวังการรับประทานร่วมกับยาในกลุ่มสารกันเลือดเป็นลิ่ม (anticoagulant) และยาต้านการจับตัวของเกล็ดเลือด (antiplatelets) - ควรระวังการใช้ยาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในผู้ป่วยที่มีความผิดปกติของตับ ไต เนื่องจากอาจเกิดการสะสมของสารบูรและเกิดพิษได้ - ควรระวังการใช้ยาในผู้ป่วยที่แพ้แอลกอฮอล์	

กลุ่มอาการ	ชื่อยา	รูปแบบยา	ตัวยา	สรรพคุณ	วิธีกิน/วิธีใช้	น้ำกระสายที่ใช้	ข้อห้าม	คำเตือน	อาการไม่พึงประสงค์	
กลุ่มอาการทางระบบไหลเวียนโลหิต (แก้ลม)	ยาหอมเทพจิตร ชนิดผง	ผง (powder)	ในเมษยา 366 กรัม ประกอบด้วย 1. ดอกทิวลิป ดอกบุนนาค ดอกสารภี เกสรบัวหลวง ดอกบัวชม ดอกบัวเดือน หนังกลิษะ 4 กรัม ดอกมะลิ หนัก 183 กรัม 2. มิ้มมะกูด มิ้มมะจั่ว มิ้มมะนาว มิ้มมะลิ้งกาบหรือส้มจุก มิ้มมะลิ้ง มิ้มมะลิ้งโอ มิ้มมะลิ้งหวาน หนัก ลิ้งละ 4 กรัม มิ้มมะซ่า หนัก 28 กรัม 3. โทฐอล โทฐธามา โทฐหัวบัว โทฐเสียง โทฐจุฬามันทา โทฐกระตูด โทฐก้านพร้าว โทฐทุ่งปลา โทฐชฎามังสี หนักลิ้งละ 4 กรัม 4. เทียนดำ เทียนแดง เทียนขาว เทียนข้าวเปลือก เทียนตักตักแตน เทียนยาวพามี เทียนสกัดบุษย์ เทียนเกล็ดหอย เทียนคาบ หนัก ลิ้งละ 4 กรัม 5. ลูกจันทร์ ดอกจันทร์ ลูกกระวาน ดอกกานพลู แก่นจันทร์แดง แก่นจันทร์ขาวหรือ แก่นจันทร์ชะมด กฤษณา กระลำพัก ขอบคอก เมล็ดชะลูด เมล็ด	แก้ลมกองละเอียด ที่ทำให้มีอาการวิงเวียน สวิงวาย ใจสั่น หน้มนิด ตาลาย	รับประทานครั้งละ 1 - 1.4 กรัม ละลายน้ำอุ่น เมื่อมีอาการ ทก 3 - 4 ชั่วโมง ไม่ควรกินวันละ 3 ครั้ง				- ควรระวังการรับประทานร่วมกับยาในกลุ่มสารกันเลือดเป็นลิ่ม (anticoagulant) และยาต้านการจับตัวของเกล็ดเลือด (antiplatelets) - ควรระวังการใช้ยาอย่างต่อเนื่องโดยเฉพาะอย่างยิ่งในผู้ป่วยที่มีความผิดปกติของตับ ไต เนื่องจากอาจเกิดการสะสมของยาและเกิดพิษได้ - ควรระวังการใช้ยาในผู้ป่วยที่แพ้ของเภสัชคอกัน	
กลุ่มอาการทางระบบไหลเวียนโลหิต (แก้ลม)	ยาหอมเทพจิตร ชนิดเม็ด	เม็ด (tablet)	ในเมษยา 366 กรัม ประกอบด้วย 1. ดอกทิวลิป ดอกบุนนาค ดอกสารภี เกสรบัวหลวง ดอกบัวชม ดอกบัวเดือน หนังกลิษะ 4 กรัม ดอกมะลิ หนัก 183 กรัม 2. มิ้มมะกูด มิ้มมะจั่ว มิ้มมะนาว มิ้มมะลิ้งกาบหรือส้มจุก มิ้มมะลิ้ง มิ้มมะลิ้งโอ มิ้มมะลิ้งหวาน หนัก ลิ้งละ 4 กรัม มิ้มมะซ่า หนัก 28 กรัม 3. โทฐอล โทฐธามา โทฐหัวบัว โทฐเสียง โทฐจุฬามันทา โทฐกระตูด โทฐก้านพร้าว โทฐทุ่งปลา โทฐชฎามังสี หนักลิ้งละ 4 กรัม 4. เทียนดำ เทียนแดง เทียนขาว เทียนข้าวเปลือก เทียนตักตักแตน เทียนยาวพามี เทียนสกัดบุษย์ เทียนเกล็ดหอย เทียนคาบ หนัก ลิ้งละ 4 กรัม 5. ลูกจันทร์ ดอกจันทร์ ลูกกระวาน ดอกกานพลู แก่นจันทร์แดง แก่นจันทร์ขาวหรือ แก่นจันทร์ชะมด กฤษณา กระลำพัก ขอบคอก เมล็ดชะลูด เมล็ด	แก้ลมกองละเอียด ที่ทำให้มีอาการวิงเวียน สวิงวาย ใจสั่น หน้มนิด ตาลาย	รับประทานครั้งละ 1 - 1.4 กรัม เมื่อมีอาการ ทก 3 - 4 ชั่วโมง ไม่ควรกินวันละ 3 ครั้ง			- ควรระวังการรับประทานร่วมกับยาในกลุ่มสารกันเลือดเป็นลิ่ม (anticoagulant) และยาต้านการจับตัวของเกล็ดเลือด (antiplatelets) - ควรระวังการใช้ยาอย่างต่อเนื่องโดยเฉพาะอย่างยิ่งในผู้ป่วยที่มีความผิดปกติของตับ ไต เนื่องจากอาจเกิดการสะสมของยาและเกิดพิษได้ - ควรระวังการใช้ยาในผู้ป่วยที่แพ้ของเภสัชคอกัน		

กลุ่มอาการ	ชื่อยา	รูปแบบยา	ตัวยา	สรรพคุณ	วิธีกิน/วิธีใช้	น้ำกระสายยาใช้	ข้อห้าม	คำเตือน	อาการไม่พึงประสงค์
กลุ่มอาการทางระบบไหลเวียนโลหิต (แก้ลม)	ยาหอมนวโลหิต ชนิดผง	ผง (powder)	ในมยา 212 กรัม ประกอบด้วย 1. โกฎสุ โกฎฆา โกฎหวิว โกฎเชียง โกฎจุมาสัมพา โกฎระชุก โกฎกันพรวัว โกฎพุงปลา โกฎชฎามังสี หนักสิ่งละ 4 กรัม 2. เทียนดำ เทียนแดง เทียนขาว เทียนข้าวเปลือก เทียนคาคู้ดินเสน เทียนยาวพามี เทียนสัดคชุ่ย เทียนกลีตคหอย เทียนตาบ หนักสิ่งละ 4 กรัม 3. เปลือกสมุลแว้ง หนุ้กึ้นนาก รากแม่หอม เปลือกชะลูด หัวประะหอม กระลำพัก ขอนคอก เนื้อไม้กูดชดา หนักสิ่งละ 4 กรัม 4. เห่งชิงหึ่ง คอคคิปลี รากเจตมเพลิงแดง ภาสะคั้น รากข้าพลุ หนักสิ่งละ 3 กรัม 5. หัวเหว้หนู ลูกกระวาน ดอกกานพลู คอกจันหน้ ลูกจันหน้ เปลือกอบเชยสุวรรณ ลูกฉักชี่จา น่านสน หนักสิ่งละ 4 กรัม 6. แก่นสักถ์ ลูกราชคืด ลูกสารพัดพิษ แก่นจันหน้เทศ แก่นจันหน้แดง ลูกกระดอม ภา	1. แก้ลมวิงเวียน คลื่นเหียน อาเจียน (ลมจุกแน่นในอก) ในผู้สูงอายุ 2. แก้ลมปลายไซ้ (หลังจาทิ้งไซ้แล้ว ยังมีอาการ เช่น คลื่นเหียน วิงเวียน เบื่ออาหาร ท้องอืด และอ่อนเพลีย)	รับประทานครั้งละ 1 - 2 กรัม ละลายน้ำกระสายยาเมื่อมีอาการ ทุก 3 - 4 ชั่วโมง ไม่ควรกินวันละ 3 ครั้ง	- กรณี แก้ลมวิงเวียน คลื่นเหียน อาเจียน (ลมจุกแน่นในอก) ในผู้สูงอายุ ใช้น้ำลูกฉักชี่ (15 กรัม) หรือเทียนดำ (15 กรัม) ต้มเป็นน้ำกระสายยา - กรณี แก้ลมปลายไซ้ (หลังจาทิ้งไซ้แล้วยังมีอาการ เช่น คลื่นเหียน วิงเวียน เบื่ออาหาร ท้องอืด อ่อนเพลีย) ใช้น้ำสะดา (33 ก้าน หรือ 15 กรัม) ลูกกระดอม (7 ลูก หรือ 15 กรัม) และเลาบระเพ็ด (7 อกสุลี หรือ 15 กรัม) ต้มเป็นน้ำกระสายยา - ถ้าหาน้ำกระสายยาไม่ได้ ให้อ่านน้ำจุกแทน	ห้ามใช้ในหญิงตั้งครรภ์ และผู้มีไข้	- ควรระวังการรับประทานร่วมกับยาในกลุ่มสารกันเลือดเป็นแข็ง (anticoagulant) และยาต้านการจับตัวของเกล็ดเลือด (antiplatelets) - ควรระวังยาใช้ในผู้ป่วยที่แพ้ละอองเกสรดอกไม้	
กลุ่มอาการทางระบบไหลเวียนโลหิต (แก้ลม)	ยาหอมนวโลหิต ชนิดเม็ด	เม็ด (tablet)	ในมยา 212 กรัม ประกอบด้วย 1. โกฎสุ โกฎฆา โกฎหวิว โกฎเชียง โกฎจุมาสัมพา โกฎระชุก โกฎกันพรวัว โกฎพุงปลา โกฎชฎามังสี หนักสิ่งละ 4 กรัม 2. เทียนดำ เทียนแดง เทียนขาว เทียนข้าวเปลือก เทียนคาคู้ดินเสน เทียนยาวพามี เทียนสัดคชุ่ย เทียนกลีตคหอย เทียนตาบ หนักสิ่งละ 4 กรัม 3. เปลือกสมุลแว้ง หนุ้กึ้นนาก รากแม่หอม เปลือกชะลูด หัวประะหอม กระลำพัก ขอนคอก เนื้อไม้กูดชดา หนักสิ่งละ 4 กรัม 4. เห่งชิงหึ่ง คอคคิปลี รากเจตมเพลิงแดง ภาสะคั้น รากข้าพลุ หนักสิ่งละ 3 กรัม 5. หัวเหว้หนู ลูกกระวาน ดอกกานพลู คอกจันหน้ ลูกจันหน้ เปลือกอบเชยสุวรรณ ลูกฉักชี่จา น่านสน หนักสิ่งละ 4 กรัม 6. แก่นสักถ์ ลูกราชคืด ลูกสารพัดพิษ แก่นจันหน้เทศ แก่นจันหน้แดง ลูกกระดอม ภา	1. แก้ลมวิงเวียน คลื่นเหียน อาเจียน (ลมจุกแน่นในอก) ในผู้สูงอายุ 2. แก้ลมปลายไซ้ (หลังจาทิ้งไซ้แล้ว ยังมีอาการ เช่น คลื่นเหียน วิงเวียน เบื่ออาหาร ท้องอืด และอ่อนเพลีย)	รับประทานครั้งละ 1 - 2 กรัม ทุก 3 - 4 ชั่วโมง เมื่อมีอาการ ไม่ควรกินวันละ 3 ครั้ง		ห้ามใช้ในหญิงตั้งครรภ์ และผู้มีไข้	- ควรระวังการรับประทานร่วมกับยาในกลุ่มสารกันเลือดเป็นแข็ง (anticoagulant) และยาต้านการจับตัวของเกล็ดเลือด (antiplatelets) - ควรระวังยาใช้ในผู้ป่วยที่แพ้ละอองเกสรดอกไม้	

กลุ่มอาการ	ชื่อยา	รูปแบบยา	ตัวยา	สรรพคุณ	วิธีกิน/วิธีใช้	น้ำกระสายที่ใช้	ข้อห้าม	คำเตือน	อาการไม่พึงประสงค์
กลุ่มอาการทางระบบไหลเวียนโลหิต (แก้ม)	ยาหอมอินทจักร์ ชนิดผง	ผง (powder)	ในผงยา 98 กรัม ประกอบด้วย เถาสะค้าน รากข้าทูล เหาจิง ดอกคัสปี้ รากเจตมูลเพลิงแดง ลูกผักชีขาว โกฐสอ โกฐชะมา โกฐ กันหว่าว โกฐหุงปลา โกฐ จุฬาลัมพา โกฐเชียง โกฐกักรา โกฐน้ำเต้า โกฐกระดูก เหียนคำ เหียนขาว เหียนแดง เหียน ข้าวเปลือก เหียนยาวพามี แก่น จันทน์แดง แก่นจันทน์เทศ เถาแวงแดง เถาแวงขาว ราก ย่านาง เปลือกชะลูด เปลือกอบเชย เปลือกสมุลแว้ง กฤษณา กระลำพัก เถาอบระเพ็ด ลูก กระดอม กายาน ขอบตอก ลูก จันทน์ ดอกจันทน์ ลูกกระวาน ดอกกานพลู ลำพันแดง ดอกสารภี ดอกพิศุข ดอกบุนนาค ดอกจำปา ดอกกระดังงา ดอกมะลิ ดอกคำ ไทย แก่นฝางเสน ดีวีร พินเสน หนักลิ้งละ 2 กรัม	แก้ลมบาทหะจิต แก้คลื่นเหียนอาเจียน แก้ลมจุกเสียด	รับประทานครั้งละ 1 - 2 กรัม ละลายน้ำกระสายยา ทุก 3 - 4 ชั่วโมง ไม่ควรกิน วันละ 3 ครั้ง	- กรณีแก้ลมบาทหะจิต ใช้ น้ำดอกมะลิ - กรณีแก้คลื่นเหียนอาเจียน ใช้น้ำลูกผักชี เหียนคำต้ม ถ้า ไม่มีใช้น้ำสุก - กรณีแก้ลมจุกเสียด ใช้น้ำ จิงต้ม	ห้ามใช้ในหญิงตั้งครรภ์	- ควรระวังการรับประทานร่วมกับยาในกลุ่มสารกันเลือดเป็นลิ่ม (anticoagulant) และยาต้านการจับตัวของเกล็ดเลือด (antiplatelets) - ควรระวังการใช้กับผู้ป่วยที่มีประวัติแพ้สารดอกไม้	
กลุ่มอาการทางระบบไหลเวียนโลหิต (แก้ม)	ยาหอมอินทจักร์ ชนิดเม็ด	เม็ด (tablet)	ในผงยา 98 กรัม ประกอบด้วย เถาสะค้าน รากข้าทูล เหาจิง ดอกคัสปี้ รากเจตมูลเพลิงแดง ลูกผักชีขาว โกฐสอ โกฐชะมา โกฐ กันหว่าว โกฐหุงปลา โกฐ จุฬาลัมพา โกฐเชียง โกฐกักรา โกฐน้ำเต้า โกฐกระดูก เหียนคำ เหียนขาว เหียนแดง เหียน ข้าวเปลือก เหียนยาวพามี แก่น จันทน์แดง แก่นจันทน์เทศ เถาแวงแดง เถาแวงขาว ราก ย่านาง เปลือกชะลูด เปลือกอบเชย เปลือกสมุลแว้ง กฤษณา กระลำพัก เถาอบระเพ็ด ลูก กระดอม กายาน ขอบตอก ลูก จันทน์ ดอกจันทน์ ลูกกระวาน ดอกกานพลู ลำพันแดง ดอกสารภี ดอกพิศุข ดอกบุนนาค ดอกจำปา ดอกกระดังงา ดอกมะลิ ดอกคำ ไทย แก่นฝางเสน ดีวีร พินเสน หนักลิ้งละ 2 กรัม	แก้ลมบาทหะจิต แก้คลื่นเหียนอาเจียน แก้ลมจุกเสียด	รับประทานครั้งละ 1 - 2 กรัม ทุก 3 - 4 ชั่วโมง ไม่ควรกิน วันละ 3 ครั้ง	กรณีแก้ลมบาทหะจิต ใช้น้ำ ดอกมะลิ กรณีแก้คลื่นเหียนอาเจียน ใช้น้ำลูกผักชี เหียนคำต้ม ถ้า ไม่มีใช้น้ำสุก กรณีแก้ลมจุกเสียด ใช้น้ำจิง ต้ม	ห้ามใช้ในหญิงตั้งครรภ์	- ควรระวังการรับประทานร่วมกับยาในกลุ่มสารกันเลือดเป็นลิ่ม (anticoagulant) และยาต้านการจับตัวของเกล็ดเลือด (antiplatelets) - ควรระวังการใช้กับผู้ป่วยที่มีประวัติแพ้สารดอกไม้	
กลุ่มยาแก้ไอ	ยาห้าราก ชนิดแคปซูล	แคปซูลแข็ง (hard Capsule)	ในผงยา 100 กรัม ประกอบด้วย รากย่านาง รากคณา รากมะเดื่อ ชุมพร รากชิงชี่ รากไม้ห้ายม่อม หนักลิ้งละ 20 กรัม	บรรเทาอาการไอ กระทุ้งพิษไข้	ชนิดแคปซูล ผู้ใหญ่ รับประทานครั้งละ 1 - 1.5 กรัม วันละ 3 ครั้ง ก่อน อาหาร เมื่อมีอาการ เด็ก อายุ 6 - 12 ปี รับประทานครั้งละ 500 มิลลิกรัม - 1 กรัม วันละ 3 ครั้ง ก่อนอาหาร เมื่อมีอาการ		- ไม่แนะนำให้ใช้ในผู้ที่สงสัยว่าเป็นไข้เลือดออก เนื่องจากอาจบดบัง อาการของไข้เลือดออก - หากใช้ยาเป็นเวลานานเกิน 3 วัน แล้วอาการไม่ดีขึ้น ควรปรึกษา แพทย์ - ไม่แนะนำให้ใช้ในหญิงที่มีไข้ประจำเดือนหรือใช้ระหว่างมีประจำเดือน		
กลุ่มยาแก้ไอ	ยาห้าราก ชนิดผง	ผง (powder)	ในผงยา 100 กรัม ประกอบด้วย รากย่านาง รากคณา รากมะเดื่อ ชุมพร รากชิงชี่ รากไม้ห้ายม่อม หนักลิ้งละ 20 กรัม	บรรเทาอาการไอ กระทุ้งพิษไข้	ชนิดผง ผู้ใหญ่ รับประทานครั้งละ 1 - 1.5 กรัม ละลายน้ำสุก วัน ละ 3 ครั้ง ก่อนอาหาร เมื่อมีอาการ เด็ก อายุ 6 - 12 ปี รับประทานครั้งละ 500 มิลลิกรัม - 1 กรัม ละลาย น้ำสุก วันละ 3 ครั้ง ก่อนอาหาร		- ไม่แนะนำให้ใช้ในผู้ที่สงสัยว่าเป็นไข้เลือดออก เนื่องจากอาจบดบัง อาการของไข้เลือดออก - หากใช้ยาเป็นเวลานานเกิน 3 วัน แล้วอาการไม่ดีขึ้น ควรปรึกษา แพทย์ - ไม่แนะนำให้ใช้ในหญิงที่มีไข้ประจำเดือนหรือใช้ระหว่างมีประจำเดือน		

กลุ่มอาการ	ชื่อยา	รูปแบบยา	ตัวยา	สรรพคุณ	วิธีกิน/วิธีใช้	น้ำกระสายที่ใช้	ข้อห้าม	คำเตือน	อาการไม่พึงประสงค์
กลุ่มยาแก้	ยาห้าราก ชนิดเม็ด	เม็ด (tablet)	ในมยา 100 กรัม ประกอบด้วย รากย่านาง รากคนทา รามะเดือ พุมพร รากชิงชี รากไม้เท้ายาม่อม หนังกิลละ 20 กรัม	บรรเทาอาการไอ กระตุ่งพืดใช้	ชนิดเม็ด ผู้ใหญ่ รับประทานครั้งละ 1 - 1.5 กรัม วันละ 3 ครั้ง ก่อนอาหาร เมื่อมีอาการ เด็ก อายุ 6 - 12 ปี รับประทานครั้งละ 500 มิลลิกรัม - 1 กรัม วันละ 3 ครั้ง ก่อนอาหาร เช้า กลางวัน เย็น			- ไม่แนะนำให้ใช้ในผู้สูงอายุที่เป็นโรคไต เนื่องจากอาจบดบังอาการของไตเสื่อม - หากใช้ยาเป็นเวลานานเกิน 3 วัน แล้วอาการไม่ดีขึ้น ควรปรึกษาแพทย์ - ไม่แนะนำให้ใช้ในหญิงที่มีไข้หรือใช้ระหว่างมีประจำเดือน	
กลุ่มอาการทางระบบทางเดินอาหาร (กลุ่มยาบรรเทาอาการท้องเสีย)	ยาเหลืองปิดสมุทร ชนิดแคปซูล	แคปซูลแข็ง (hard Capsule)	ในมยา 90 กรัม ประกอบด้วย 1. เจริญขึ้นชัน หนัก 30 กรัม 2. ชันย้อย ครั่ง สีสียดเทศ เปลือก สีสียดไทย ใบเหิน ใบทับทิม หัวเพ็ญหนู เจริญขึ้นย้อย เปลือกเพกา รากกล้วยดิบ หัวกระเทียมหัวคลอสิเลี หนักลิละ 5 กรัม	บรรเทาอาการท้องเสียชนิดที่ไม่เกิดจากการติดเชื้อ / บรรเทาอาการท้องเสียที่อุจจาระไม่เป็นมูลหรือมีเลือดปน / ท้องเสียชนิดที่ไม่มีไข้	ชนิดแคปซูล เด็ก อายุ 6 - 12 ปี รับประทานครั้งละ 800 มิลลิกรัม - 1 กรัม เมื่อมีอาการ ผู้ใหญ่ (รพ.) รับประทานครั้งละ 1-2 กรัม วันละ 3-5 ครั้ง วันละ 1 ครั้ง			ใช้ไม่เกิน 1 วัน หากอาการไม่ดีขึ้น ควรปรึกษาแพทย์	
กลุ่มอาการทางระบบทางเดินอาหาร (กลุ่มยาบรรเทาอาการท้องเสีย)	ยาเหลืองปิดสมุทร ชนิดผง	ผง (powder)	ในมยา 90 กรัม ประกอบด้วย 1. เจริญขึ้นชัน หนัก 30 กรัม 2. ชันย้อย ครั่ง สีสียดเทศ เปลือก สีสียดไทย ใบเหิน ใบทับทิม หัวเพ็ญหนู เจริญขึ้นย้อย เปลือกเพกา รากกล้วยดิบ หัวกระเทียมหัวคลอสิเลี หนักลิละ 5 กรัม	บรรเทาอาการท้องเสียชนิดที่ไม่เกิดจากการติดเชื้อ / บรรเทาอาการท้องเสียที่อุจจาระไม่เป็นมูลหรือมีเลือดปน / ท้องเสียชนิดที่ไม่มีไข้	ชนิดผง ผู้ใหญ่ รับประทานครั้งละ 1 กรัม ละลายน้ำกระสายยา ทุก 3 - 5 ชั่วโมง เมื่อมีอาการ เด็ก อายุ 3 - 5 เดือน รับประทานครั้งละ 200 มิลลิกรัม อายุ 6 - 12 เดือน รับประทานครั้งละ 300 - 400 มิลลิกรัม อายุ 1 - 5 ขวบ รับประทานครั้งละ 500 - 700 มิลลิกรัม อายุ 6 - 12 ปี รับประทานครั้งละ 800 มิลลิกรัม -	- ใช้น้ำเกลือลูกกับต้ม หรือเกลือแค้ม แทรกกับน้ำปูนใสเป็นน้ำกระสายยา สำหรับเด็กเล็กให้ผสมกับน้ำกระสายยา ใช้รับประทานหรือกวาดก็ได้ - ถ้าทาน้ำกระสายยาไม่ได้ ให้ใช้น้ำสุกแทน		ใช้ไม่เกิน 1 วัน หากอาการไม่ดีขึ้น ควรปรึกษาแพทย์	
กลุ่มอาการทางระบบทางเดินอาหาร (กลุ่มยาบรรเทาอาการท้องเสีย)	ยาเหลืองปิดสมุทร ชนิดเม็ด	เม็ด (tablet)	ในมยา 90 กรัม ประกอบด้วย 1. เจริญขึ้นชัน หนัก 30 กรัม 2. ชันย้อย ครั่ง สีสียดเทศ เปลือก สีสียดไทย ใบเหิน ใบทับทิม หัวเพ็ญหนู เจริญขึ้นย้อย เปลือกเพกา รากกล้วยดิบ หัวกระเทียมหัวคลอสิเลี หนักลิละ 5 กรัม	บรรเทาอาการท้องเสียชนิดที่ไม่เกิดจากการติดเชื้อ เช่น อุจจาระไม่เป็นมูล หรือมีเลือดปน ท้องเสียชนิดที่ไม่มีไข้ เป็นต้น	ชนิดเม็ด เด็ก อายุ 6 - 12 ปี รับประทานครั้งละ 800 มิลลิกรัม - 1 กรัม เมื่อมีอาการ ผู้ใหญ่ (รพ.) รับประทานครั้งละ 1-2 กรัม วันละ 3-5 ครั้ง วันละ 1 ครั้ง			ใช้ไม่เกิน 1 วัน หากอาการไม่ดีขึ้น ควรปรึกษาแพทย์	
กลุ่มอาการของระบบทางเดินหายใจ (ยาบรรเทาอาการไอ)	ยาอำมฤควาที ชนิดผง	ผง (powder)	ในมยา 70 กรัม ประกอบด้วย 1. รากชะเอมเทศ หนัก 35 กรัม 2. โกลูทุงปลา เทียนขาว ลูกผักชีขาว เนื้อลูกมะขามป้อม เนื้อลูกสมอพิเภก หนักลิละ 7 กรัม	บรรเทาอาการไอ ขับเสมหะ	ชนิดผง ผู้ใหญ่ รับประทานครั้งละ 1 กรัม ละลายน้ำกระสายยา เมื่อมีอาการ เด็กอายุ 6 -12 ปี รับประทานครั้งละ 500 มิลลิกรัม	ละลายน้ำมะนาวหรือเกลือ ใช้จิบหรือกวาดคอ		ในผู้ป่วยที่ต้องจำกัดการบริโภคเกลือ ไม่ควรใช้น้ำมะนาวหรือเกลือ	
กลุ่มอาการของระบบทางเดินหายใจ (ยาบรรเทาอาการไอ)	ยาอำมฤควาที ชนิดลูกกลอน	ลูกกลอน (pill)	ในมยา 70 กรัม ประกอบด้วย 1. รากชะเอมเทศ หนัก 35 กรัม 2. โกลูทุงปลา เทียนขาว ลูกผักชีขาว เนื้อลูกมะขามป้อม เนื้อลูกสมอพิเภก หนักลิละ 7 กรัม	บรรเทาอาการไอ ขับเสมหะ	ชนิดลูกกลอน ผู้ใหญ่ รับประทานครั้งละ 1 กรัม เมื่อมีอาการ เด็ก อายุ 6 - 12 ปี รับประทานครั้งละ 500 มิลลิกรัม เมื่อมีอาการ			ในผู้ป่วยที่ต้องจำกัดการบริโภคเกลือ ไม่ควรใช้น้ำมะนาวหรือเกลือ	
กลุ่มอาการของระบบทางเดินหายใจ (ยาบรรเทาอาการไอ)	ยาแก้ไอผสมกานพลู ชนิดลูกกลอน	ลูกกลอน (pill)	ในมยา 100 กรัม ประกอบด้วย รากชะเอมเทศ หนัก 48 กรัม ขีวย หนัก 16 กรัม มะนาวดองแห้ง หนัก 10 กรัม น้ำตาลกรวด หนัก 4 กรัม พิมเสน หนัก 1 กรัม	บรรเทาอาการไอ ขับเสมหะ	อมครั้งละ 200 - 300 มิลลิกรัม เมื่อมีอาการไอ ทุก 4 ชั่วโมง			ควรระวังการใช้ในผู้ป่วยที่ท้องเสีย เนื่องจากมะขามป้อมมีฤทธิ์เป็นยาระบาย	ท้องเสีย

กลุ่มอาการ	ชื่อยา	รูปแบบยา	ตัวยา	สรรพคุณ	วิธีกิน/วิธีใช้	น้ำกระสายให้ใช้	ข้อห้าม	คำเตือน	อาการไม่พึงประสงค์
กลุ่มอาการของระบบทางเดินหายใจ (ยาบรรเทาอาการไอ)	ยาแก้ไอผสมอะซามบิอิม ชนิดน้ำ	น้ำ	สูตรตัวรับที่ 1 ในยา 100 มิลลิกรัม ประกอบด้วย สารสกัดน้ำมันอะซามบิอิมเข้มข้น ร้อยละ 40 60 มิลลิกรัม สารสกัด โบนีนียด 10 มิลลิกรัม กลีเซอรีน 5 มิลลิกรัม กลีเซอรอล 0.5 มิลลิกรัม สารสกัดรากอะเนมเทท 0.45 มิลลิกรัม แอลกอฮอล์ ร้อยละ 95 0.05 มิลลิกรัม เกล็ดสะระแหน 0.01 มิลลิกรัม สูตรตัวรับที่ 2 ในยา 100 มิลลิกรัม ประกอบด้วย สารสกัดน้ำมันอะซามบิอิมเข้มข้น ร้อยละ 25 30 มิลลิกรัม มะนาว คองแพ้ง 8 มิลลิกรัม สารสกัดราก อะเนมเทท 5 มิลลิกรัม ผิวส้มจีน 3.3 มิลลิกรัม บิวทิล 3 มิลลิกรัม เนื้อลูกสมอพิทาก 3 มิลลิกรัม เนื้อ ลูกสมอไทย 1 มิลลิกรัม หรือ สังกะยี่ 2 มิลลิกรัม เกล็ดสะระแหน 0.08 มิลลิกรัม น้ำตาลทรายแดง 40 มิลลิกรัม	บรรเทาอาการไอ ขับเสมหะ	กินเมื่อมีอาการไอ ทุก 4 ชั่วโมง		ผู้ป่วยเบาหวานที่ไม่สามารถควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดได้	ควรระวังการใช้ในผู้ป่วยที่ต้องเสียน้ำ เนื่องจากอะซามบิอิมมีฤทธิ์เป็นยาระบาย	ท้องเสีย
กลุ่มอาการของระบบทางเดินหายใจ (ยาบรรเทาอาการไอ)	ยาแก้ไอผสมมะนาวคอง ชนิดลูกกลอน	ลูกกลอน (pill)	ในยา 99 กรัม ประกอบด้วย 1. มะนาวคองแพ้ง บิวทิลร้อยละ 35 กรัม รากอะเนมเทท หนัก 17 กรัม รากอะเนมไทย หนักร้อยละ 3 กรัม ผสมแฉ่งเครือ หนักร้อยละ 2 กรัม เนื้อลูกอะซามบิอิม หนัก 1 กรัม	บรรเทาอาการไอ ขับเสมหะ	กินเมื่อมีอาการไอ ทุก 4 ชั่วโมง		รับประทานครั้งละ 200 - 300 มิลลิกรัม เมื่อมีอาการไอ ทุก 4 ชั่วโมง		
กลุ่มอาการของระบบทางเดินหายใจ (ยาบรรเทาอาการไอ)	ยาแก้ไอพื้นบ้านอีสาน ชนิดน้ำ	น้ำ	ในยาน้ำ 100 มิลลิกรัม ประกอบด้วย 1. เนื้อลูกอะซามบิอิมแห้ง 2 กรัม รากอะเนม 1.8 กรัม เนื้อลูกสมอไทย 1.6 กรัม รากอะเนมเทท หนัก 600 มิลลิกรัม 2. เหย้ามันน้อย กะเพราแดง (ทั้งต้น) หนักร้อยละ 600 มิลลิกรัม ดอกคัสสิ์ เหย้าชิง 200 มิลลิกรัม พริกไทยอ่อน ซีฟาล (ทั้งต้น) หนัก	บรรเทาอาการไอ ขับเสมหะ	กินเมื่อมีอาการไอ ทุก 4 ชั่วโมง				
กลุ่มอาการของระบบทางเดินหายใจ (ยาบรรเทาอาการไอ)	ยาตรีผลา ชนิดผง	ผง (powder)	ในยา 90 กรัม ประกอบด้วย เนื้อลูกสมอไทย เนื้อลูกสมอพิทาก เนื้อลูกอะซามบิอิม หนักร้อยละ 30 กรัม	บรรเทาอาการไอ ขับเสมหะ	ชนิดผง รับประทานครั้งละ 1 - 2 กรัม ชงน้ำร้อนประมาณ 120 - 200 มิลลิกรัม ทิ้งไว้ 3 - 5 นาที ต้มในขณะยังอุ่น เมื่อมีอาการไอ ทุก 4 ชั่วโมง			ควรระวังการใช้ในผู้ป่วยที่ต้องเสียน้ำง่าย	ท้องเสีย
กลุ่มอาการของระบบทางเดินหายใจ (ยาบรรเทาอาการไอ)	ยาตรีผลา ชนิดเม็ด	เม็ด (tablet)	ในยา 90 กรัม ประกอบด้วย เนื้อลูกสมอไทย เนื้อลูกสมอพิทาก เนื้อลูกอะซามบิอิม หนักร้อยละ 30	บรรเทาอาการไอ ขับเสมหะ	ชนิดเม็ด รับประทานครั้งละ 300 - 600 มิลลิกรัม เมื่อมีอาการไอ วันละ 3 - 4 ครั้ง			ควรระวังการใช้ในผู้ป่วยที่ต้องเสียน้ำง่าย	ท้องเสีย
กลุ่มอาการของระบบทางเดินหายใจ (ยาบรรเทาอาการไอ)	ยาตรีผลา ชนิดแคปซูล	แคปซูลแข็ง (hard Capsule)	ในยา 90 กรัม ประกอบด้วย เนื้อลูกสมอไทย เนื้อลูกสมอพิทาก เนื้อลูกอะซามบิอิม หนักร้อยละ 30	บรรเทาอาการไอ ขับเสมหะ	ชนิดแคปซูล รับประทานครั้งละ 300 - 600 มิลลิกรัม เมื่อมีอาการไอ วันละ 3 - 4 ครั้ง			ควรระวังการใช้ในผู้ป่วยที่ต้องเสียน้ำง่าย	ท้องเสีย
ยารักษาอาการทางกล้ามเนื้อและกระดูก (ยาสำหรับรับประทาน)	ยาผสมแฉ่วรังเบียง	ลูกกลอน (pill)	สูตรตัวรับที่ 1 ในยา 100 กรัม ประกอบด้วย แฉ่วรังเบียง แก่นตุ๊กหิน (มะตุ๊ก) แก่นตุ๊กโล (ชิ้นทองหยบาท) เหง้าโพล หนักร้อยละ 25 กรัม สูตรตัวรับที่ 2 ในยา 100 กรัม ประกอบด้วย	บรรเทาอาการปวดเมื่อยตามร่างกาย	รับประทานครั้ง 900 มิลลิกรัม - 1.5 กรัม วันละ 3 ครั้ง หลัง อาหารทันที		ห้ามใช้ให้หญิงตั้งครรภ์	- ควรระวังการใช้ในผู้ป่วยที่เป็นแผลในกระเพาะอาหาร เนื่องจากแฉ่วรังเบียงมีกลไกออกฤทธิ์เช่นเดียวกับยาแก้ปวดในกลุ่มยาต้านการอักเสบที่ไม่ใช่สเตียรอยด์ (Nonsteroidal Anti-inflammatory Drugs: NSAIDs) - อาจทำให้เกิดการระคายเคืองระบบทางเดินอาหาร	ปวดท้อง ท้องผูก ปัสสาวะบ่อย คอแห้ง และจุกเสียด

กลุ่มอาการ	ชื่อยา	รูปแบบยา	ตัวยา	สรรพคุณ	วิธีกิน/วิธีใช้	น้ำกระสายที่ใช้	ข้อห้าม	คำเตือน	อาการไม่พึงประสงค์
ยาชักจากกลุ่มอาการทางกล้ามเนื้อและกระดูก (ยาสำหรับรับประทาน)	ยากซ์แล็น	ลูกกลอน (pill)	ในมยา 236 กรัม ประกอบด้วย 1. ดอกคัสลี หนัก 40 กรัม เหน้รัง หนัก 20 กรัม รากข้าวพุด หนัก 24 กรัม รากชะลอมแห้ง หนัก 8 กรัม 2. เถาโคลาน กิ่งลิ้งว้แดง เถาวัลย์เปรียง เถาพริกไทย เถาไม้กระพิน้อง หัวกระชาย แก่นผสมสาร เหน้รังโพธิ์ หนักสังกะ 10 กรัม 3. การบูร หนัก 6 กรัม ลูกจันทน์ ดอกทานพุด เหน้รังว้มน้ำ เหน้รังกระพือ ลูกกระวาน พริกไทยอ่อน รากชะเอมเทศ เปลือกอบเชยเทศ หนักสังกะ 4 กรัม 4. ดอกจันทร์ โถงน้ำเต้า ดอกมะลิ ดอกคิกุล ดอกนูนาค ดอกสารภี เกสรบัวหลวง หนักสังกะ 2 กรัม	บรรเทาอาการปวดหลัง ปวดเอว ปวดเมื่อยตามร่างกาย	รับประทานครั้งละ 750 มิลลิกรัม - 1 กรัม วันละ 4 ครั้ง ก่อนอาหารและก่อนนอน		ห้ามใช้ในหญิงตั้งครรภ์ หญิงให้นมบุตรและเด็ก	- ควรระวังการใช้ยาในผู้ป่วยที่แพ้ของเกสรดอกไม้ - ควรระวังการรับประทานร่วมกับยาในกลุ่มสารกันเลือดเป็นลิ่ม (anticoagulant) และยาต้านการจับตัวของเกล็ดเลือด (antiplatelets) - ควรระวังการใช้ยาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในผู้ป่วยที่มีความผิดปกติของตับ ไต เนื่องจากอาจเกิดการสะสมของยาและเกิดพิษได้	แสงร้อนยอดอก
ยาชักจากกลุ่มอาการทางกล้ามเนื้อและกระดูก (ยาสำหรับรับประทาน)	ยาแก๊งเอ็นพดุกซ์	ผง (powder)	ในมยา 70 กรัม ประกอบด้วย 1. เหน้รังโพธิ์ เหน้รังมัน้อย เหน้รังข้าวหัวกระเทียม รากชะลอมแห้งแดง พริกไทยอ่อน ลูกจันทน์ ดอกจันทร์ การบูร หนักสังกะ 5 กรัม 2. ผักลิ้งน้ (หัวคืบ) เปลือกต้นทองหลาง เปลือกต้นกุ่มบก เปลือกต้นกุ่มน้ำ เกลือสินเธาว์ หนักสังกะ 5 กรัม	บรรเทาอาการปวดตามเส้นเอ็น กล้ามเนื้อ มือ เท้า ตึงหรือชา	รับประทานครั้งละ 1 กรัม ชงน้ำร้อนดื่ม ประมาณ 120 - 200 มิลลิตร วันละ 3 ครั้ง ก่อนอาหาร		ห้ามใช้ในหญิงตั้งครรภ์ หญิงให้นมบุตรและเด็ก	ควรระวังการใช้ยาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในผู้ป่วยที่มีความผิดปกติของตับ ไต เนื่องจากอาจเกิดการสะสมของยาและเกิดพิษได้	แสงร้อนยอดอก
ยาบำรุงธาตุ ปรับธาตุ	ยาตรีภอสรมาศ ชนิดชง	ถุงซอง (sachet)	ในมยา 90 กรัม ประกอบด้วย เปลือกอินทนิล เกสรบัวหลวง ลูกมะขามอ่อน หนักสังกะ 30 กรัม	แก้ท้องเสีย ปรับธาตุในผู้ป่วยที่เจ็บป่วยจากการเจ็บป่วย เช่น ไข้ ท้องเสีย	รับประทานครั้งละ 1 กรัม ชงน้ำร้อนประมาณ 120 - 200 มิลลิตร ดื่มและยั้งอุ่น วันละ 4 ครั้ง ก่อนอาหารและก่อนนอน			- ไม่ควรรับประทานติดต่อกันเกิน 1 เดือน - หากใช้เกินขนาดที่แนะนำ อาจจะทำให้ท้องผูก - ควรระวังการใช้ยาในผู้ป่วยที่แพ้ของเกสรดอกไม้	
ยาบำรุงธาตุ ปรับธาตุ	ยาตรีภักดิ์ ชนิดแคปซูล	แคปซูลแข็ง (hard Capsule)	ในมยา 90 กรัม ประกอบด้วย 1. เปลือกมะขามป้อม เปลือกมะขามป้อม หนักสังกะ 10 กรัม 2. เหน้รังโพธิ์ พริกไทยอ่อน ดอกคัสลี หนักสังกะ 10 กรัม 3. รากชะลอมแห้งแดง รากข้าวพุด เถาชะลอม หนักสังกะ 10 กรัม	ปรับสมดุลธาตุ	รับประทานครั้งละ 250 - 500 มิลลิกรัม วันละ 3 ครั้ง ก่อนอาหาร		ห้ามใช้ในหญิงตั้งครรภ์ ผู้ที่มีไข้	- ไม่ควรใช้ยาเป็นฤดูร้อน ส่งผลให้โพธิ์ธาตุกำเริบ - ควรระวังการใช้ร่วมกับยา phenytonin, propranolol, theophylline และ rifampicin เนื่องจากตัวรับมีฤทธิ์ไทยและดอกคัสลีเป็นปริมาณสูง	
ยาบำรุงธาตุ ปรับธาตุ	ยาเบญจกูล ชนิดชง	ถุงซอง (sachet)	ในมยา 100 กรัม ประกอบด้วย ดอกคัสลี รากข้าวพุด เถาชะลอม รากชะลอมแห้งแดง เหน้รังชิงแห้ง หนักสังกะ 20 กรัม	บำรุงธาตุ แก้ธาตุไม่ปกติ	ชนิดชง รับประทานครั้งละ 1.5 - 2 กรัม วันละ 3 ครั้ง หลังอาหาร		ห้ามใช้ในหญิงตั้งครรภ์ ผู้ที่มีไข้และเด็กเล็ก	- ไม่ควรใช้ยาเป็นฤดูร้อน จะส่งผลให้โพธิ์ธาตุกำเริบ - ไม่ควรรับประทานติดต่อกันนานเกิน 7 วัน	
ยาบำรุงธาตุ ปรับธาตุ	ยาเบญจกูล ชนิดผง	ผง (powder)	ในมยา 100 กรัม ประกอบด้วย ดอกคัสลี รากข้าวพุด เถาชะลอม รากชะลอมแห้งแดง เหน้รังชิงแห้ง หนักสังกะ 20 กรัม	บำรุงธาตุ แก้ธาตุไม่ปกติ	ชนิดชง รับประทานครั้งละ 800 มิลลิกรัม - 1 กรัม วันละ 3 เวลา หลังอาหาร		ห้ามใช้ในหญิงตั้งครรภ์ ผู้ที่มีไข้และเด็กเล็ก	- ไม่ควรใช้ยาเป็นฤดูร้อน จะส่งผลให้โพธิ์ธาตุกำเริบ - ไม่ควรรับประทานติดต่อกันนานเกิน 7 วัน	
ยาบำรุงธาตุ ปรับธาตุ	ยาเบญจกูล ชนิดเม็ด	เม็ด (tablet)	ในมยา 100 กรัม ประกอบด้วย ดอกคัสลี รากข้าวพุด เถาชะลอม รากชะลอมแห้งแดง เหน้รังชิงแห้ง หนักสังกะ 20 กรัม	บำรุงธาตุ แก้ธาตุไม่ปกติ	ชนิดเม็ด รับประทานครั้งละ 800 มิลลิกรัม - 1 กรัม วันละ 3 ครั้ง หลังอาหาร		ห้ามใช้ในหญิงตั้งครรภ์ ผู้ที่มีไข้และเด็กเล็ก	- ไม่ควรใช้ยาเป็นฤดูร้อน จะส่งผลให้โพธิ์ธาตุกำเริบ - ไม่ควรรับประทานติดต่อกันนานเกิน 7 วัน	

กลุ่มอาการ	ชื่อยา	รูปแบบยา	ตัวยา	สรรพคุณ	วิธีกิน/วิธีใช้	น้ำกระสายที่ใช้	ข้อห้าม	คำเตือน	อาการไม่พึงประสงค์
ยาน้ำธาตุ ปรับธาตุ	ยานมูจุกูล ชนิดแคปซูล	แคปซูลแข็ง (Hard Capsule)	ในมยา 100 กรัม ประกอบด้วย คอกัสปีลี รากข้าวโพู เถาะระค้ำน รากเจตมูลเพลิงแดง เหง้าชิงแห้ง หนักถึงละ 20 กรัม	น้ำธาตุ แก้ธาตุให้ปกติ	ชนิดแคปซูล รับประทานครั้งละ 800 มิลลิกรัม - 1 กรัม วันละ 3 ครั้ง หลังอาหาร		ห้ามใช้ในหญิงตั้งครรภ์ ผู้ที่มีไข้และ เด็กเล็ก	- ไม่ควรใช้ยาในฤดูร้อน จะส่งผลให้พิษธาตุกำเริบ - ไม่ควรรับประทานติดต่อกันนานเกิน 7 วัน	
ยาน้ำธาตุ ปรับธาตุ	ยานมูจุกูล ชนิดลูกกลอน	ลูกกลอน (pill)	ในมยา 100 กรัม ประกอบด้วย คอกัสปีลี รากข้าวโพู เถาะระค้ำน รากเจตมูลเพลิงแดง เหง้าชิงแห้ง หนักถึงละ 20 กรัม	น้ำธาตุ แก้ธาตุให้ปกติ	ชนิดลูกกลอน รับประทานครั้งละ 800 มิลลิกรัม - 1 กรัม วันละ 3 ครั้ง หลังอาหาร		ห้ามใช้ในหญิงตั้งครรภ์ ผู้ที่มีไข้และ เด็กเล็ก	- ไม่ควรใช้ยาในฤดูร้อน จะส่งผลให้พิษธาตุกำเริบ - ไม่ควรรับประทานติดต่อกันนานเกิน 7 วัน	